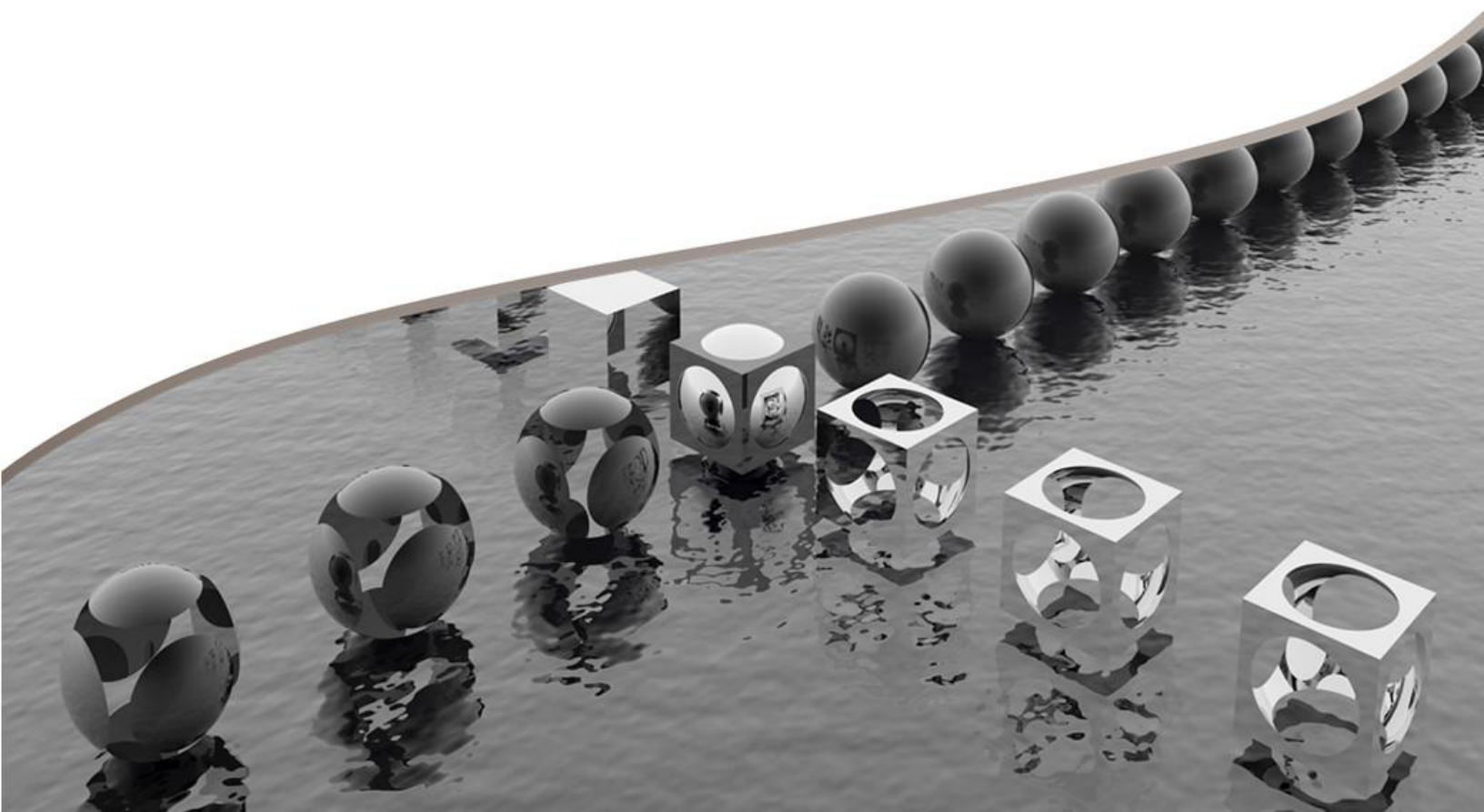

KBvG Tussenrapport Filtermodel

Maart 2013

Versie: v2.0

Auteurs: Begeleidingswerkgroep KBvG

Inhoudsopgave

1.	Management samenvatting	5
2.	Inleiding	7
2.1	Aanleiding	7
2.2	Scope	8
2.3	Werkwijze	8
2.4	Begeleidingsgroep	8
2.5	Korte argumentatie met betrekking tot alternatieve toekomstvisies	9
3.	Het AS IS model	11
3.1	Het AS IS model voor het incassotraject	11
3.2	Het AS IS model voor het juridisch traject	14
4.	Het filtermodel	21
4.1	Het filtermodel voor het incassotraject	21
4.2	Het filtermodel voor het juridisch traject	21
4.2.1	Start juridisch traject	23
4.2.2	Betekening en interactie met de schuldenaar	24
4.2.3	Indienen van de dagvaarding bij het filtermodel	26
5.	Efficiencywinsten te boeken met het filtermodel	29
5.1	Kwalitatieve beschrijving efficiencywinst	29
5.2	Andere voordelen filtermodel	31
5.3	Kwantitatieve beschrijving efficiencywinst	32
5.4	Update kwantitatieve beschrijving efficiencywinst	35
5.4.1	Verandering van de AS IS	36
5.4.2	Impact van het filtermodel	38
6.	Referenties	40
7.	Bijlagen	42
7.1	KBvG en innovatie: het filtermodel en incassozaken	42
7.2	Meest voorkomende fouten bij de aangeleverde concept dagvaarding	44
7.3	Procesmodellen AS IS	45
7.4	Procesmodellen TO BE	48

1. Management samenvatting

Dit Tussenrapport is de conclusie van het onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). Deze studie naar de vorm en voordelen van het filtermodel werd uitgevoerd door de Begeleidingsgroep, bestaande uit leden en bestuursleden van de KBvG en uit externe consultants van Capgemini Consulting.

De KBvG werd vertegenwoordigd door de Mrs. K.M. Weisfelt, directeur KBvG; J.M. Wisseborn, voorzitter KBvG; J.A. de Swart, bestuurslid KBvG en O. Jans, lid ledenraad KBvG. Capgemini Consulting werd vertegenwoordigd door Vice President Prof. Dr. M. Folpmers, consultant F. Kuiper en consultant J. Willequet. De participatie van het bestuur van de KBvG aan het onderzoek geeft hiermee het belang van het filtermodel aan.

Het filtermodel heeft als onderwerp de wijze waarop de volledige incassoprocedure doorlopen wordt. Dit gaat in het bijzonder over de invulling van alle stappen van begin, een opdrachtgever met een achterstallige betaling van een schuldenaar, tot einde, het met een titel verhalen van de vordering bij de schuldenaar.

Het doel was om uit te werken wat de effecten zijn van toepassing van het filtermodel. Daartoe is in dit onderzoek een onderscheid gemaakt tussen de bestaande situatie (de AS IS) en de toekomstige situatie zoals beschreven door het filtermodel (de TO BE). Een uitwerking van de processtappen binnen de AS IS en de TO BE heeft de Begeleidingsgroep in staat gesteld om tot een gestructureerde beschrijving van de effecten van het filtermodel te komen.

De gestructureerde beschrijving van het model heeft inzage gegeven in de voordelen die het filtermodel met zich mee kan brengen. Deze voordelen van het filtermodel zijn terug te vinden in vijf aspecten: (1) het isoleren van verstekzaken, (2) een effectieve inzet van alternatieve geschilbeslechting, (3) onderscheid van incassozaken naar communicatiekanaal en rechtsgebied, (4) het aanhouden van incassozaken en (5) een intensieve bevraging van de schuldenaar voor het indienen van de dagvaarding. Dit resulteert in een afname van het aantal incassozaken dat bij de rechtbank belandt en in een toename van de efficiëntie waarmee de rechtbank deze zaken kan behandelen.

Op basis van de expertise aanwezig in de Begeleidingsgroep is tweemaal een prudente schatting gemaakt van de kwantitatieve voordelen van het filtermodel. In combinatie met cijfers beschikbaar in het publieke domein was het mogelijk om de verwachte grootte van deze voordelen te berekenen voor de jaren 2010 en 2011. De eerste berekening toont een besparing van € 47 mln. op jaarbasis, een afname van de netto kosten met ruim 60%. De besparing bij de tweede berekening, op basis van de recent gepubliceerde cijfers voor het

jaar 2011, komt neer op € 41 mln. Hiermee toont dit onderzoek aan dat de voordelen van het filtermodel substantieel zijn en dat het filtermodel een waardevolle innovatie kan zijn voor het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Rechtspraak. De begeleidingsgroep raadt echter verder diepgaand onderzoek met alle betrokken partijen aan om tot een gegronde financiële business case voor het filtermodel te komen.

De Begeleidingsgroep schaart zich unaniem achter de conclusies in dit rapport.

2. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding die er is voor de KBvG om het filtermodel te onderzoeken. Vervolgens wordt aangegeven wat de scope is van het onderzoek. Tevens wordt ingegaan op de werkwijze van de begeleidingsgroep die met een externe consultant het filtermodel heeft gedocumenteerd.

In hoofdstukken 3 en 4 worden respectievelijk de AS IS en de TO BE modellen volledig uitgewerkt en beschreven. In hoofdstuk 5 worden de conclusies getrokken naar aanleiding van deze vergelijking, opgesplitst in een kwalitatieve en een kwantitatieve analyse. In de laatste twee hoofdstukken zijn de referenties en bijlagen opgenomen die bij dit onderzoek horen.

2.1 Aanleiding

De KBvG is van mening dat het wenselijk en mogelijk is die zaken waarin het niet gaat om geschilbeslechting, maar om rechterlijke vaststelling van de vordering bij vonnis, af te zonderen van andere zaken; dit éérder dan onder de bestaande regeling van de rechtsgang gebeurt. Het aandeel van de eerstbedoelde procedures in het totaal aan zaken in de relevante categorie kan worden afgeleid uit de percentages van de verstekken in alle handelszaken. Uit cijfers van de Raad voor de Rechtspraak blijkt dat de instroom van kantonhandelszaken, uitgedrukt in aantallen aangebrachte dagvaardingen, in 2007, 2008 en 2009 achtereenvolgens beliep: 487.625, 555.763 en 602.633. De daarbij behorende verstekpercentages waren respectievelijk 71%, 73% en 75%. De instroom van handelszaken bij de sector civiel beliep in 2007 34.236, in 2008 36.505 en in 2009 40.802. De daarmee corresponderende verstekpercentages waren 35%, 35% en 40%.

Naar de mening van de KBvG moet in het vroegst mogelijke stadium een onderscheid worden gemaakt tussen zaken die bij verstek kunnen worden afgedaan, en zaken waarin verweer wordt gevoerd en waarin dus beslechting van een geschil door de rechter zal moeten volgen.

Op 31 oktober 2011 zond minister Opstelten (Veiligheid en Justitie) zijn innovatieagenda voor het rechtsbestel naar de Tweede Kamer. In zijn toelichting op de Innovatieagenda schrijft minister Opstelten dat het stelsel van geschiloplossing bij de tijd dient te zijn en in moet spelen op veranderende wensen en behoeften uit de samenleving.

Deze Innovatieagenda van de minister en het voorgaande standpunt van de KBvG zijn aanleiding geweest voor de KBvG om een onderzoek te laten doen naar het door de KBvG voorgestelde filtermodel. Het verwachte voordeel van dit filtermodel is de kostenbesparing die met deze alternatieve methode van het inleiden van incassozaken bereikt kan worden. Het gaat om de besparing in de gehele keten, die dus over

verschillende belanghebbenden reikt, niet alleen de gerechtsdeurwaarder maar ook schuldeiser, schuldenaar, griffie en rechtbank. Het is tevens een voorstel dat draagbaar en haalbaar is, conform de wens van de minister.

De KBvG wenst de kostenbesparing die het filtermodel met zich mee kan brengen objectief vastgesteld te hebben. Deze rapportage is hiervoor de eerste aanzet.

2.2 Scope

De scope van de rapportage is een systematische procesbeschrijving van de huidige processen in de keten vanaf het begin van incasso tot aan het verwerven van de titel in het juridische traject, evenals een beschrijving van deze processen conform de toekomstvisie van de KBvG: het filtermodel.

Uitgangspunt voor de modellering en systematische procesbeschrijving is een model dat de bulk (95% à 99%) van de dossiers weergeeft.

Naast dit filtermodel bestaan er echter nog andere toekomstvisies. Een eerste mogelijkheid is bij de juridische fase de dagvaarding te vervangen door een verzoekschrift, waarbij de rol van de gerechtsdeurwaarder overgenomen wordt door de griffie. Een andere mogelijkheid is de procedure te modelleren op de structuur van de Europese Betalingsbevelprocedure (EBB). Deze toekomstvisies vallen buiten de scope van dit onderzoek, dat zich uitsluitend op het filtermodel richt. Voor de volledigheid geven wij in dit hoofdstuk een beknopte argumentatie ten aanzien van deze alternatieven.

2.3 Werkwijze

Een eerste beschrijving van het filtermodel was beschikbaar en is opgenomen in de appendix ([1], zie ook de publicatie in Executief [2]).

Het filtermodel is nader beschreven met behulp van diverse sessies met de Begeleidingsgroep (zie onder). Deze sessies vonden plaats in het tweede en derde kwartaal van 2012. Om een zo duidelijk mogelijke beschrijving te maken van de huidige (AS IS) werkwijze en het filtermodel is gebruik gemaakt van procesmodelleringstechnieken. Deze technieken zijn toegepast met behulp van het softwarepakket MS Visio.

2.4 Begeleidingsgroep

De Begeleidingsgroep bestaat uit de volgende personen:

- Mevrouw Mr. K.M. Weisfelt, directeur van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG);

- Mr. J.M. Wisseborn, voorzitter van het bestuur van de KBvG, gerechtsdeurwaarder te Harderwijk en partner bij Jongejan Wisseborn Gerechtsdeurwaarders;
- Mr. J.A. de Swart, bestuurslid van de KBvG (portefeuille opleidingen) en gerechtsdeurwaarder te Den Haag;
- Mr. O. Jans, toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder te Groningen;
- J. Willequet, MSc., consultant bij Capgemini Consulting;
- A.F.M.A. Kuiper, MSc, consultant bij Capgemini Consulting;
- Dr. M. Folpmers, Vice President bij Capgemini Consulting.

2.5 Korte argumentatie met betrekking tot alternatieve toekomstvisies

a. Een verzoekschrift i.p.v. een dagvaarding

Het is de Begeleidingsgroep bekend dat er visies zijn waarin de dagvaarding als procesinleidend instrument wordt vervangen door het verzoekschrift. Op die wijze wordt een deel van de handelingen van een gerechtsdeurwaarder door de griffie overgenomen.¹ Het gaat hier vooral om de handelingen tussen ‘naar juridisch traject’ en ‘griffie bereidt de zaak voor’.

Voor het afschaffen van de dagvaarding worden verschillende argumenten aangedragen, zoals:

- de gerechtsdeurwaarder is een extra persoon die een rol speelt binnen de incassoprocedure en dat maakt de procedure ingewikkelder en duurder;
- de gerechtsdeurwaarder is een kostentechnische drempel;
- gerechtsdeurwaarders weigeren sporadisch incassozaken uit economische overwegingen. Uiteraard geldt voor de minnelijke fase geen ministerieplicht.

Tegenover deze argumenten die pleiten voor vervanging van de dagvaarding door het verzoekschrift, staan de volgende argumenten, die pleiten voor handhaving van de dagvaarding als procesinleidend document:

- De vervuiler betaalt; in plaats van dat de kosten van de juridische toetsing van het procesinleidend document komen te liggen bij de belastingbetaler omdat de griffie dat werk moet verrichten en daartoe qua mankracht en expertise geëquipeerd zal moeten worden, worden de kosten van een correcte procesinleiding neergelegd bij diegene die deze juridische procedure noodzakelijk maakt.
- De juridische juistheid van het procesinleidend document is van cruciaal belang om, aan de hand van het vonnis dat de rechter uiteindelijk velt, executoriale maatregelen te kunnen laten nemen door de gerechtsdeurwaarder.

¹ Voor een compleet overzicht welke handelingen door de griffie overgenomen moeten worden of uit de procedure zullen verdwijnen, kan verwezen worden naar de figuren van de AS IS, zie Figuur 1 en Figuur 5.

- In rechtsstatelijk opzicht is een model waarbij de griffie verzoekschriften juridisch technisch aanvult, een ongewenst fenomeen want in strijd met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Daar waar de eiser geholpen wordt doordat de griffie hem erop attendeert dat het verzoekschrift bijvoorbeeld niet tegen de juiste rechtspersoon is gericht, zal gedaagde van de griffie moeten kunnen verlangen dat hij in dezelfde mate op weg wordt geholpen.
- De gerechtsdeurwaarder komt *ook* op voor de belangen van de schuldenaar door informatie te geven en door te wijzen naar instanties voor schuldhulpverlening; de griffie zal deze rol waarschijnlijk niet kunnen vervullen.
- Bij het uitbrengen van de dagvaarding is in het merendeel van de gevallen persoonlijk contact met degene die wordt uitgenodigd deel te nemen aan een juridische procedure.

b. Een procedure gebaseerd op de Europese betalingsbevelprocedure (EBB)

De Europese betalingsbevelprocedure (EBB), in werking getreden 12 december 2008, maakt het mogelijk om grensoverschrijdende civiele en handelsrechtelijke incassozaken zonder verweer te vorderen. Dit is een uniforme procedure met formulieren, die ook via elektronische weg ingevuld kunnen worden. Het doel is bij grensoverschrijdende zaken de behandeling bij niet-betwiste zaken te vereenvoudigen en te bespoedigen. Bij het ontvangen van een EBB kan de verweerder een verweerschrift indienen, in dit geval verloopt de procedure voor de gerechten van de lidstaat van oorsprong volgens het nationale burgerlijk recht.

Het doel hiervan is het verkrijgen van een executoriale titel in incassozaken zo laagdrempelig mogelijk maken en daarnaast te besparen in de kosten. Een gevolg is dat professionele partijen met elkaar zullen handelen, waardoor van de griffie minder werk gevraagd wordt. De belangrijkste zorg is dat een parlementair onderzoek heeft aangetoond dat de formulieren binnen een dergelijke procedure slecht ingevuld worden, wat voor extra (overbodige) kosten en tijdsverlies zorgt.

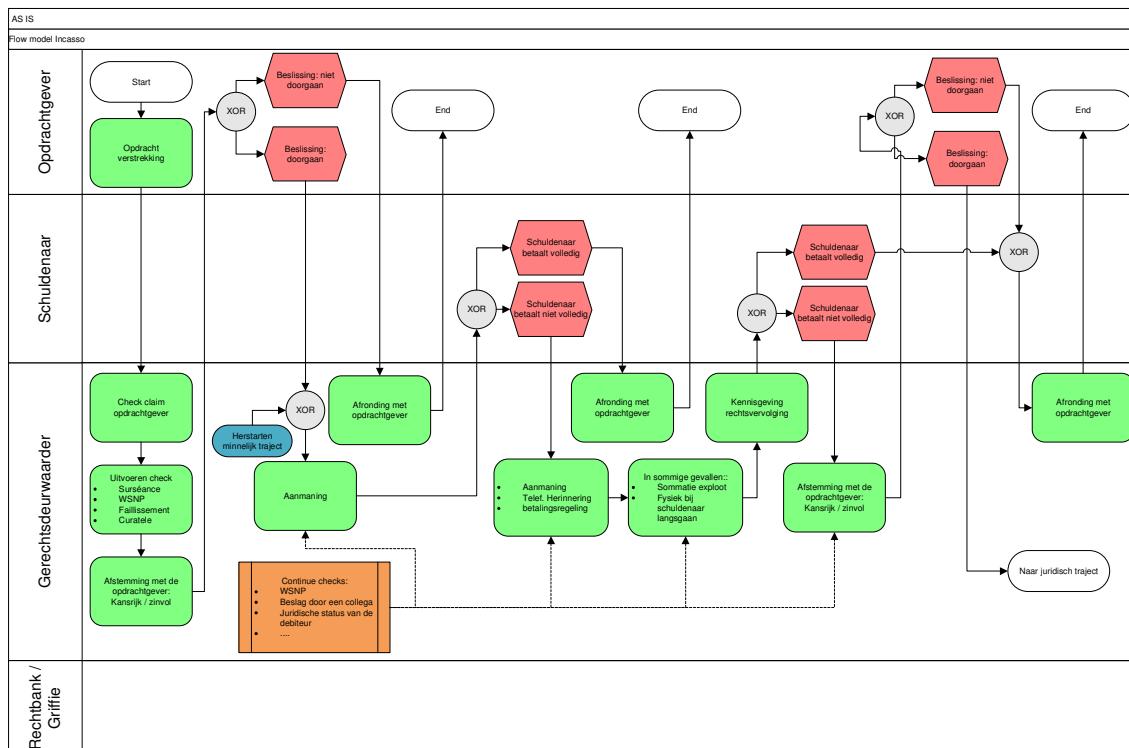
3. Het AS IS model

Het AS IS model geeft de huidige werkwijze weer bij die zaken waar de schuldenaar een geldvordering niet betaalt, en waar de schuldeiser besluit stappen te ondernemen om het tot een betaling te doen komen. Het AS IS model is onderverdeeld in twee trajecten, te weten het incassotraject, zie Figuur 1, en het juridisch traject, zie Figuur 5. Beide afbeeldingen zijn ook als paginagrote versies toegevoegd in de bijlage.

Op beide trajecten worden de volgende actoren onderscheiden:

- De opdrachtgever;
- De schuldenaar;
- De gerechtsdeurwaarder;
- De rechtbank/griffie.

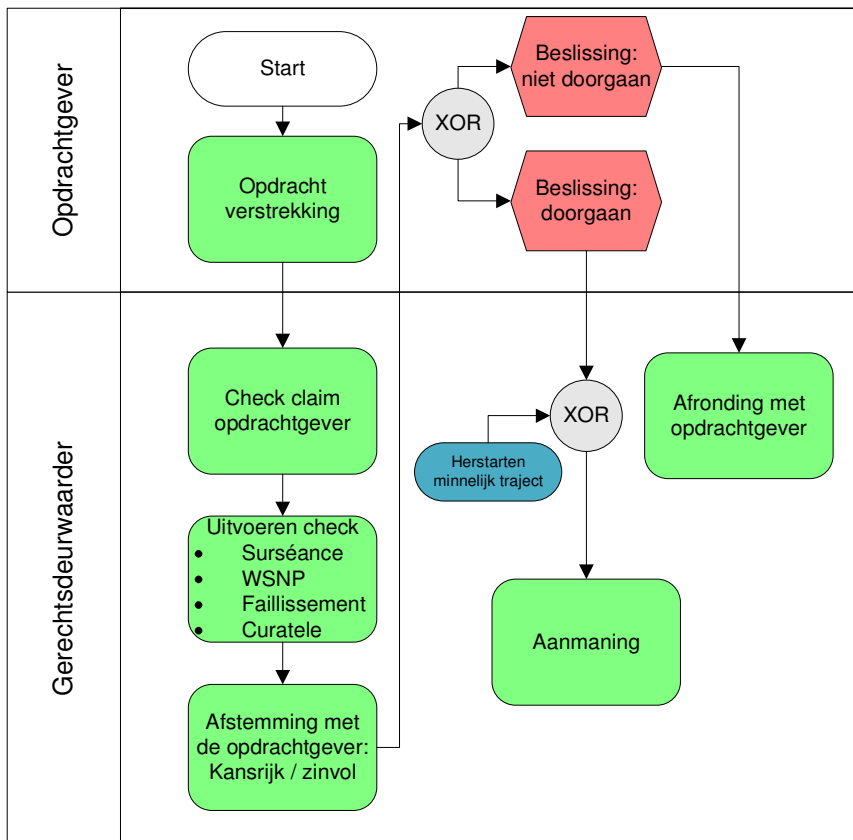
3.1 Het AS IS model voor het incassotraject

Figuur 1: AS IS incassotraject

De minnelijke fase begint met de opdrachtverstrekking door de opdrachtgever. Deze opdrachtgever kan de schuldeiser zelf zijn of een persoon die deze schuldeiser

vertegenwoordigt (meestal een advocaat of een incassokantoor). Na een controle van de (geld)vordering van de opdrachtgever wordt overgegaan naar een eerste check van de schuldenaar, waarbij een mogelijke surséance van betaling, WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen), faillissement of curatele worden onderzocht. Hierna volgt een afstemming met de opdrachtgever, waarbij de gerechtsdeurwaarder aangeeft in welke mate een incassoprocedure kansrijk dan wel zinvol is. Deze stappen zijn zichtbaar in Figuur 2.

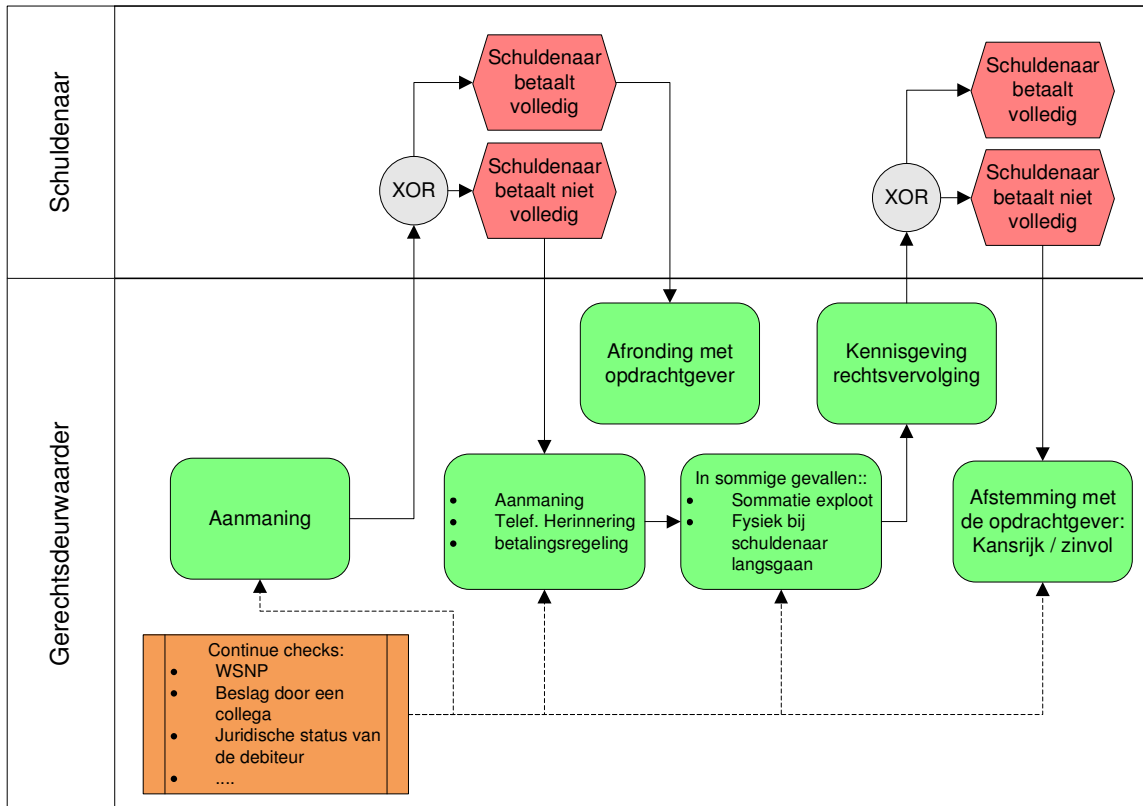
Figuur 2: AS IS, begin van het incassotraject

De opdrachtgever kan naar aanleiding van de afstemming beslissen niet door te gaan met de incassoprocedure, waarna een afronding volgt.

Als de opdrachtgever wenst door te gaan, wordt een aanmaning gestuurd. Daarin is een betalingstermijn opgenomen. Na het verstrijken van die termijn is de schuldenaar in verzuim. Tevens moet de betaling nu aan de gerechtsdeurwaarder plaatsvinden. Als reactie op deze aanmaning kan de schuldenaar de schuld volledig betalen. Dit is inclusief de extra kosten ten gevolge van de opgestarte incassoprocedure.

Als volledige betaling uitblijft, onderneemt de gerechtsdeurwaarder verschillende andere acties, zoals herhaalde aanmaningen, een telefonische herinnering of het voorstellen van een betalingsregeling. Deze opeenvolgende stappen zijn afgebeeld in Figuur 3.

In specifieke gevallen kan de gerechtsdeurwaarder ook fysiek langsgaan bij de schuldenaar en/of wordt er een sommatie-exploot uitgebracht.

Figuur 3: AS IS, incassotraject: interactie met de schuldenaar

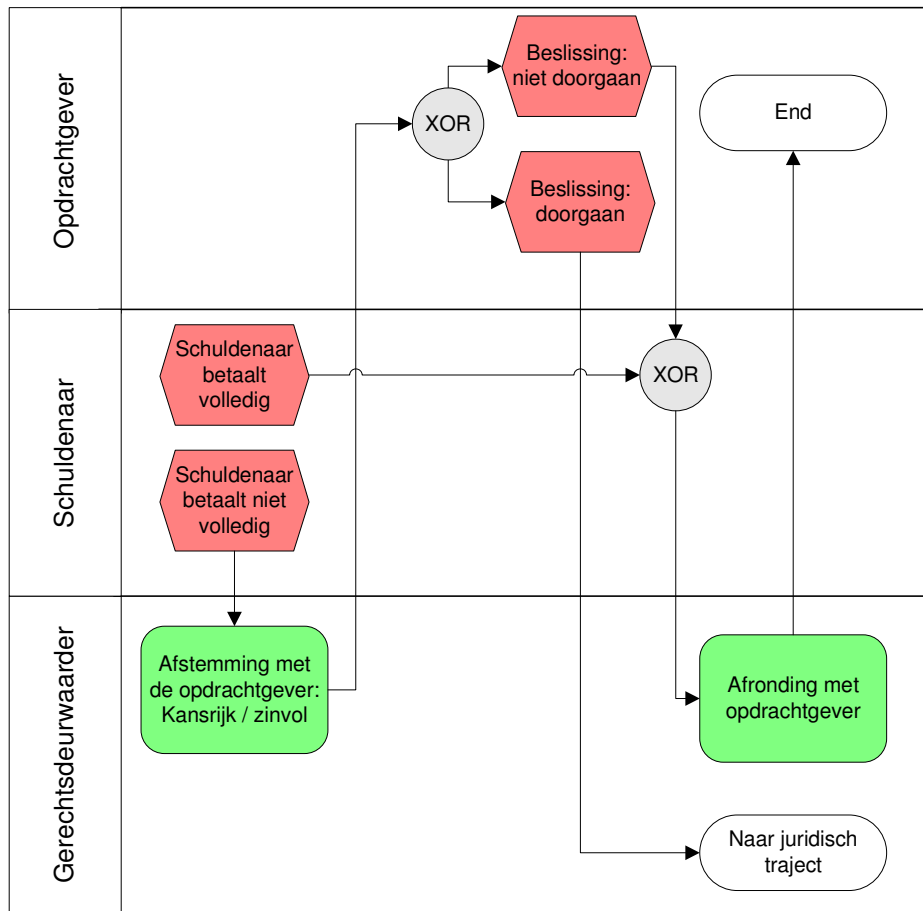
Als laatste actie volgt een aanzegging dat er wordt gedagvaard. Als na een van deze acties de schuldenaar volledig betaalt, volgt een afronding met de opdrachtgever en wordt het dossier gesloten.

Als volledige betaling is uitgebleven, volgt een tweede afstemming met de opdrachtgever. Deze beslist aan de hand van alle beschikbare informatie of er al dan niet een vervolg komt in de vorm van een juridisch traject. Deze beslissingen kunnen ook door de gerechtsdeurwaarder genomen worden aan de hand van een protocol dat met de opdrachtgever vooraf is overeengekomen. Deze laatste stappen zijn zichtbaar in Figuur 4.

Ongeacht waar het dossier zich binnen de procedure bevindt, worden door een gerechtsdeurwaarder op een zelfstandige wijze en met grote regelmaat checks uitgevoerd voor alle actieve dossiers. Zo wordt er gecontroleerd of de schuldenaar inmiddels is toegelaten tot de WSNP en of een andere schuldeiser wellicht beslag gelegd heeft op de eigendommen van de schuldenaar. Ook kan de schuldenaar inmiddels overleden zijn of zijn er andere wijzigingen opgetreden in de juridische status van de schuldenaar. Deze checks kunnen op elke handeling van de gerechtsdeurwaarder inbreken en aanleiding

geven tot een vervroegde afstemming met de opdrachtgever over de mogelijkheden en de zin van het vervolgen van de incassoprocedure.

In het procesmodel zijn met het oranje veld deze continue controles in de procedure opgenomen.

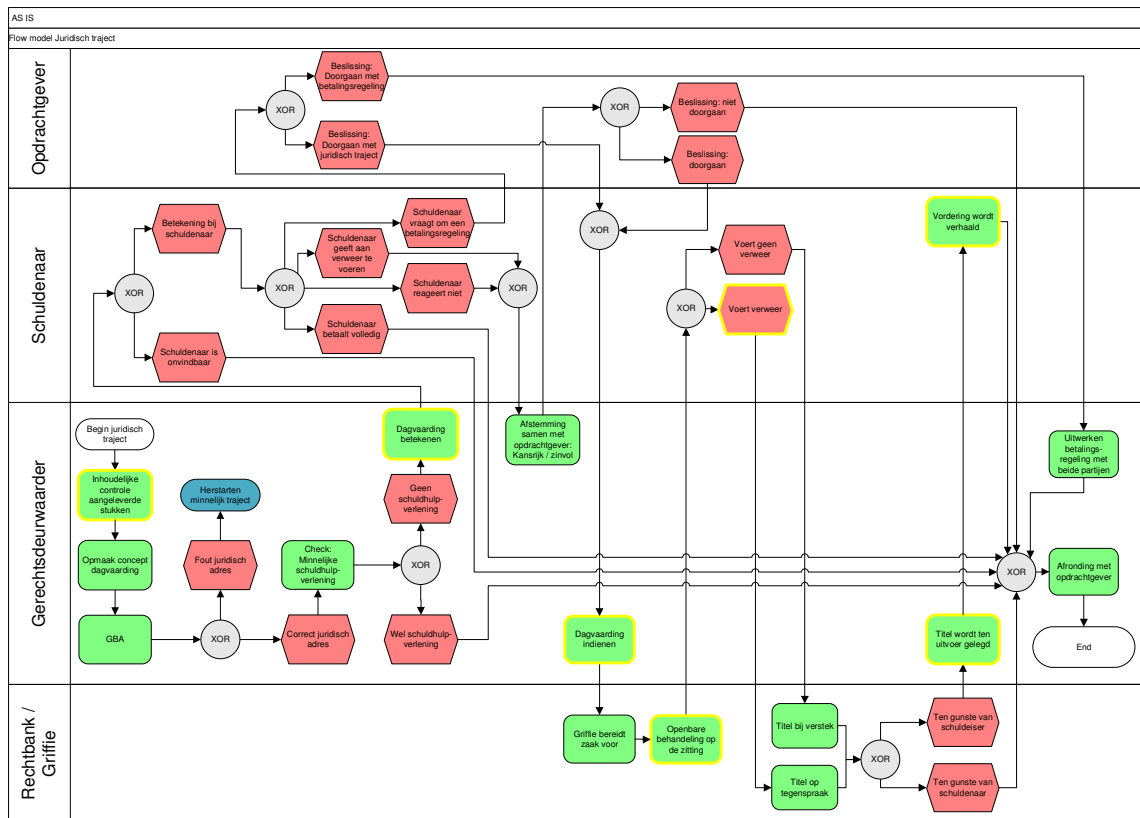

Figuur 4: AS IS, einde van het incassotraject

Het dient opgemerkt te worden dat in het volledige minnelijke traject geen communicatie met de rechtbank/griffie plaatsvindt en dat deze actor ook geen handelingen uitvoert. Pas als de incassoprocedure overgaat naar een juridisch traject zal ook deze partij betrokken worden.

3.2 Het AS IS model voor het juridisch traject

Van het juridische traject, volledig terug te vinden in Figuur 5, is het begin gedetailleerder afgebeeld in Figuur 6.

Figuur 5: AS IS juridisch traject

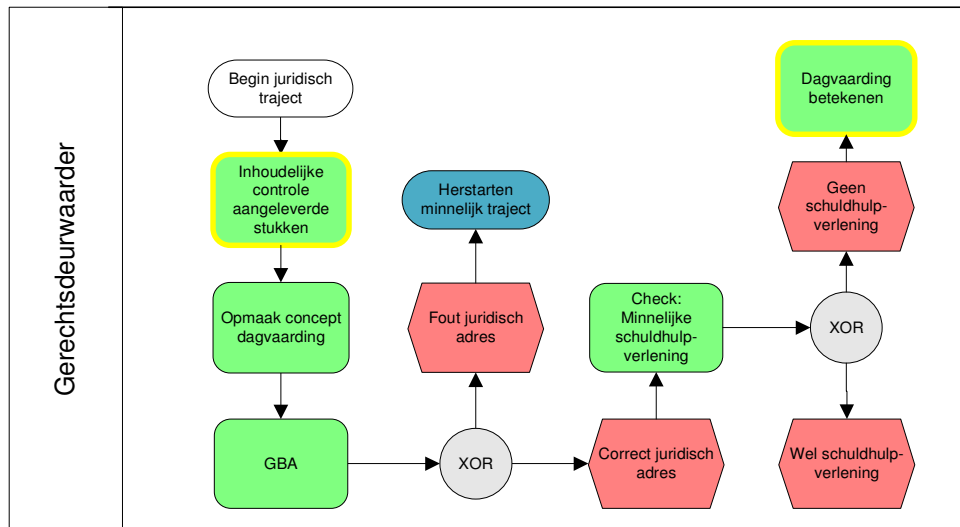
Het traject begint met een inhoudelijke controle van de ingestuurde stukken, die de basis vormen voor de concept dagvaarding. Veel incassozaken worden in de minnelijke fase immers niet door een gerechtsdeurwaarder uitgevoerd; de stukken worden dan aangeleverd door een advocaten- of incassokantoor. De gerechtsdeurwaarder controleert hierbij op vormfouten, praktische bezwaren en voert eventueel controles uit die niet gedaan zijn in het minnelijke traject. In het procesmodel is deze stap aangeduid met een gele omlijning. Alle stappen die voordeel ondervinden van deze inhoudelijke controle zijn op dezelfde manier aangeduid.

De voordelen van deze inhoudelijke controle kunnen als volgt samengevat worden:

1. Minder vormfouten in de procedure;
2. Een hogere effectiviteit in de procedure en van de uitvoering;
3. Een grotere snelheid van de procedure;
4. Een lagere belasting van het gerechtelijke apparaat;
5. Minder schade en gemaakte kosten voor de opdrachtgever.

Na de inhoudelijke controle volgt het aanmaken van de conceptdagvaarding. In uitzonderlijke gevallen wordt niet gekozen voor een dagvaarding, maar wordt een faillissement aangevraagd bij de rechtbank of wordt een verzoekschrift tot conservatoir beslag ingediend bij de voorzieningenrechter. Dit zijn echter andere trajecten, die slechts

op een kleine minderheid van de zaken, met grote belangen of met een groot risico op het onttrekken van verhaalsmogelijkheden, van toepassing zijn.

Figuur 6: AS IS, begin van het juridisch traject

Een andere uitzonderingsgroep vormen die zaken die een grote mate van complexiteit kennen, zoals een geldvordering in het kader van een nalatenschap of een echtscheiding. Het onderwerp van dit onderzoek is echter de bulk van de incassozaaken en genoemde specifieke trajecten worden hierom verder niet behandeld (zie het uitgangspunt geformuleerd in het kader van de scope in hoofdstuk 0).

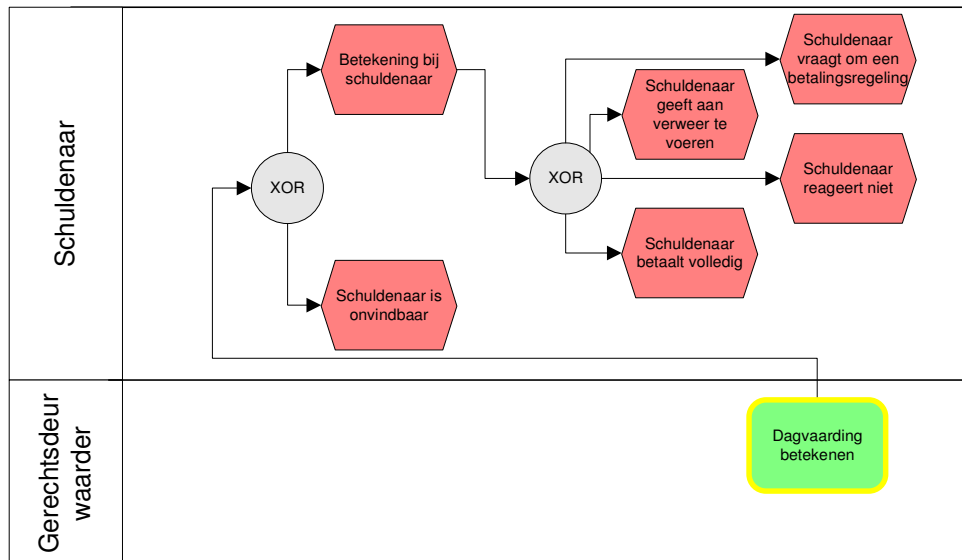
Vanwege het voornemen tot dagvaarding krijgt de incassozaak een andere juridische status en is het nu mogelijk enkele controles uit te voeren die, in tegenstelling tot de controles in de minnelijke fase, alleen door een gerechtsdeurwaarder mogen worden uitgevoerd.

De eerste check is die van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Als blijkt dat de adresgegevens van de schuldenaar niet correct zijn, is het nodig om de minnelijke fase opnieuw op te starten. Was het adres echter correct, dan wordt nagegaan of de schuldenaar is aangemeld² voor de minnelijke schuldhulpverlening. In dat geval is een dagvaarding veelal niet aan de orde en volgt in beginsel een afronding met de opdrachtgever. Als de schuldenaar niet is aangemeld, kan de dagvaarding betekend worden. De gerechtsdeurwaarder bepaalt hierin, overeenkomstig het rolreglement, op welke datum de zitting zal plaatsvinden. Door de eerdere controles uitgevoerd door de gerechtsdeurwaarder, voorkomt men hier dat men bijvoorbeeld alleen de vennootschap onder firma dagvaardt maar niet de individuele vennoten.

² Deze controle is op het ogenblik van schrijven in ontwikkeling. Er loopt een tot op heden succesvolle pilot bij de kredietbank Rotterdam.

Hierna volgt een betekening van de dagvaarding bij de schuldenaar. Dit houdt in dat de gerechtsdeurwaarder fysiek langsgaat, zie Figuur 7.

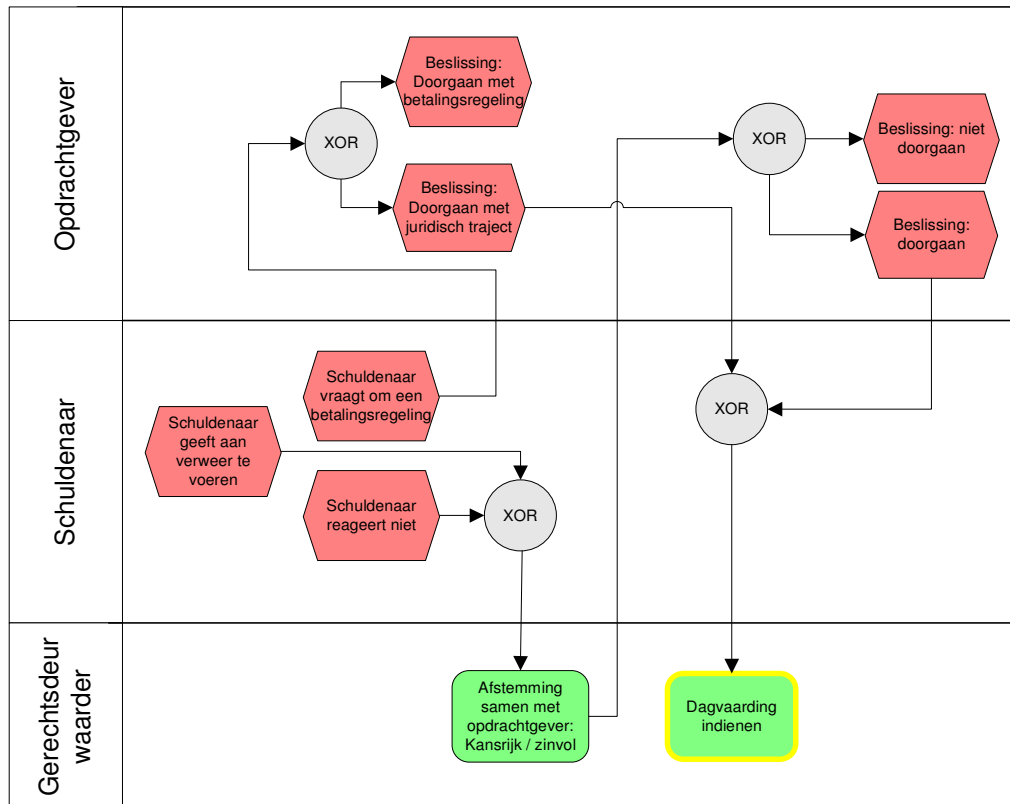
Figuur 7: AS IS, deel van het juridisch traject, interactie met de schuldenaar

Hierbij zijn twee situaties mogelijk: of de schuldenaar is woonachtig op het GBA-adres of de schuldenaar is onvindbaar. In dat laatste geval komt het, gelet op de hoge kosten en de lage slagingskans in de praktijk, zelden voor dat het juridische traject doorgezet wordt. Bij een onvindbare debiteur zal er niet onmiddellijk tot sluiting van het dossier worden overgegaan, het dossier wordt gewoonlijk nog enige tijd aangehouden daar een schuldenaar soms voor een beperkte periode onvindbaar is. Als de gerechtsdeurwaarder de schuldenaar wel aantreft kan de dagvaarding betekend worden. Deze handeling van de gerechtsdeurwaarder kan verschillende reacties tot gevolg hebben.

In het meest wenselijke scenario zal de schuldenaar de geldvordering volledig betalen, waarna het dossier in overleg met de opdrachtgever afgesloten wordt. Soms geeft de schuldenaar aan een betalingsregeling te willen treffen. De opdrachtgever kan dan, op advies van de gerechtsdeurwaarder en aan de hand van eigen voorkeuren en eerdere ervaringen met de schuldenaar, dit voorstel aannemen. Het gevolg is dat een betalingsregeling wordt getroffen en de dagvaarding niet wordt ingediend (“aangebracht”) bij de griffie. De opdrachtgever kan er echter ook voor kiezen het voorstel af te wijzen, waarna het juridische traject vervolgd wordt met het aanbrengen van de dagvaarding bij de griffie. Deze stappen zijn afgebeeld in Figuur 8.

Het is echter ook mogelijk dat de schuldenaar niet reageert of bij de gerechtsdeurwaarder verweer voert. In beide situaties volgt een nieuwe afstemming met de opdrachtgever waarna de opdrachtgever beslist of de dagvaarding daadwerkelijk bij de griffie aangebracht moet worden. Bij deze afstemming stelt de gerechtsdeurwaarder de opdrachtgever op de hoogte van het eventuele verweer en ook de inzichten die zijn

opgedaan bij het uitbrengen van de dagvaarding (bijvoorbeeld de situatie ter plaatse en mededelingen van de schuldenaar omtrent diens financiële (on)mogelijkheden).

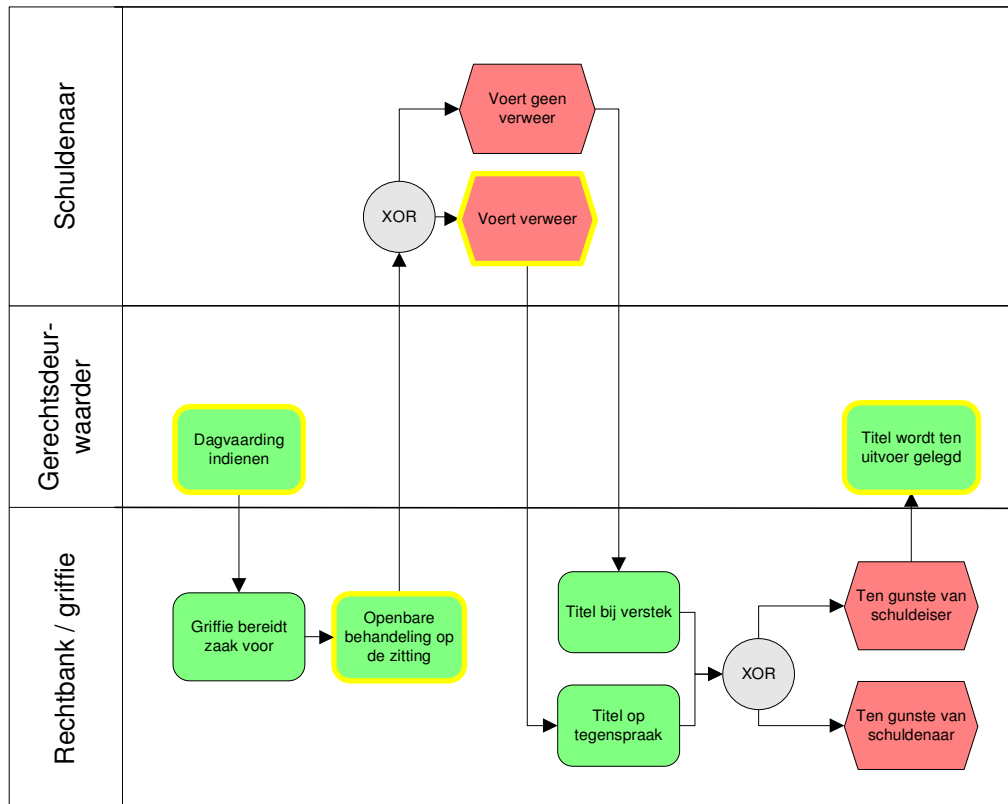
Figuur 8: AS IS, juridisch traject, interactie met de opdrachtgever

Bij besluit tot indienen van de dagvaarding belandt de zaak, veelal via de gerechtsdeurwaarder, bij de griffie. De inhoudelijke controle van de gerechtsdeurwaarder heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat de datum in overeenstemming is met het rooster van de zittingen. De griffie plaatst de zaak op de rol en op de in de dagvaarding aangegeven datum komt de zaak voor. De schuldenaar kan op de zitting verweer voeren, waarna vonnis gewezen wordt. De inhoudelijke controle van de gerechtsdeurwaarder heeft gezorgd voor een correcte en volledige indiening van de dagvaarding, zodat onnodige procedurefouten vermeden worden.

Het is uiteraard mogelijk dat tussen indiening van de dagvaarding en de zitting er toch nog een volledige betaling van de vordering plaatsvindt. In dat geval wordt de zaak van de rol gehaald, afgerekend met de opdrachtgever en het dossier gesloten. Dit deel van het proces is afgebeeld in Figuur 9.

Als de rechter in de procedure ten gunste van de schuldenaar beslist - de vordering van de schuldeiser wordt afgewezen - volgt er een afstemming met de opdrachtgever. Het dossier wordt dan gesloten. Wijst de rechter de vordering van de schuldeiser toe, dan volgen er nog verschillende trajecten. Deze kunnen echter allemaal samengevat worden

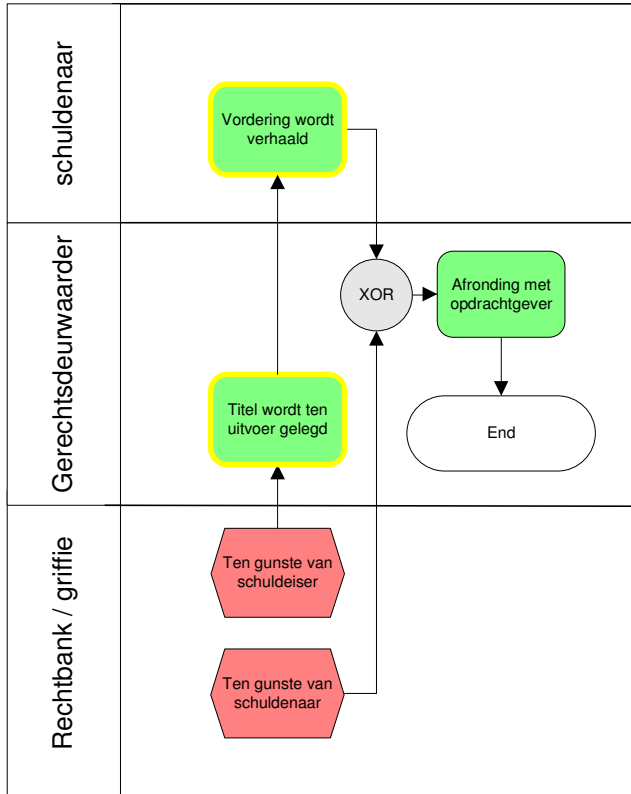
in de volgende drie handelingen, ook afgebeeld in Figuur 10: titel wordt ten uitvoer gelegd, vordering wordt verhaald, afronding met opdrachtgever.

Figuur 9: AS IS, juridisch traject, indienen van de dagvaarding

Nadat de griffie het vonnis heeft vervaardigd wordt dit veelal naar de gerechtsdeurwaarder verzonden. Deze verwerkt de (financiële) gegevens uit het vonnis in zijn computersysteem en vervolgens betekent de gerechtsdeurwaarder het vonnis aan de schuldenaar. Indien betaling uitblijft, zal de gerechtsdeurwaarder in overleg met de opdrachtgever overgaan tot de executie van het vonnis, veelal door middel van beslaglegging. Zowel bij de betekening als de executie van het vonnis is het zaak dat de beschrijving van de vordering in de dagvaarding - en dus ook in het vonnis - zodanig is geformuleerd dat het vonnis praktisch uitvoerbaar is. Een eenvoudig voorbeeld: de dagvaarding en het vonnis spreken over een veroordeling tot afgifte van 'het zilveren servies van oma'. In de praktijk zal dit problemen opleveren, omdat niet altijd duidelijk is wat hier concreet mee wordt bedoeld of op welke voorwerpen deze veroordeling nu precies betrekking heeft.

Nadat de vordering is verhaald wordt na een afstemming met de opdrachtgever het dossier gesloten. Een kanttekening hierbij is dat in zaken met verweer het gebruikelijk is om met de schuldenaar contact op te nemen en af te spreken hoe en wanneer de vordering wordt betaald. In die gevallen is het soms niet nodig de titel daadwerkelijk te betekenen.

Figuur 10: AS IS, afronding van het juridisch traject

4. Het filtermodel

Het filtermodel geeft de TO BE werkwijze weer. Het is net als het AS IS model onderverdeeld in twee trajecten, te weten het incassotraject en het juridisch traject.

Op beide trajecten worden de volgende actoren onderscheiden:

- De opdrachtgever;
- De schuldenaar;
- De gerechtsdeurwaarder;
- De rechtbank/griffie.

Daarnaast is er aan het juridische traject een band toegevoegd die de acties voorstelt van:

- De actoren rond de alternatieve geschilbeslechting: mediators en arbiters.

Deze actoren hebben al een rol binnen de AS IS, zoals ook in hoofdstuk 5 zal blijken, maar wanneer de gerechtsdeurwaarder de concept dagvaarding aanmaakt, bestaat er geen formele verbinding meer met deze vormen van geschilbeslechting.

4.1 Het filtermodel voor het incassotraject

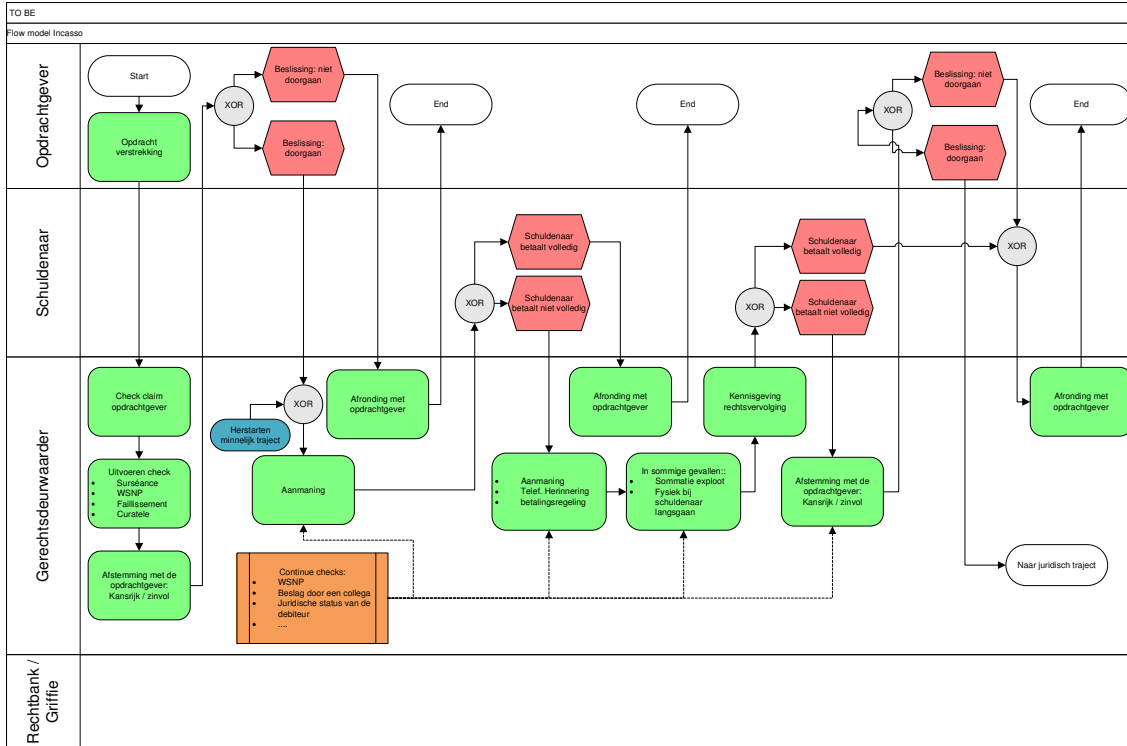
Het filtermodel heeft als doel het efficiënter laten verlopen van het juridische traject en verandert daarom niets aan het minnelijke traject. Voor een uitgebreide beschrijving van de minnelijke fase in de TO BE verwijzen we daarom naar de beschrijving die terug te vinden is voor de AS IS situatie. Het procesmodel is afgebeeld in Figuur 11.

Ook de procesmodellen van het filtermodel bevinden zich in de bijlage in paginagrote vorm.

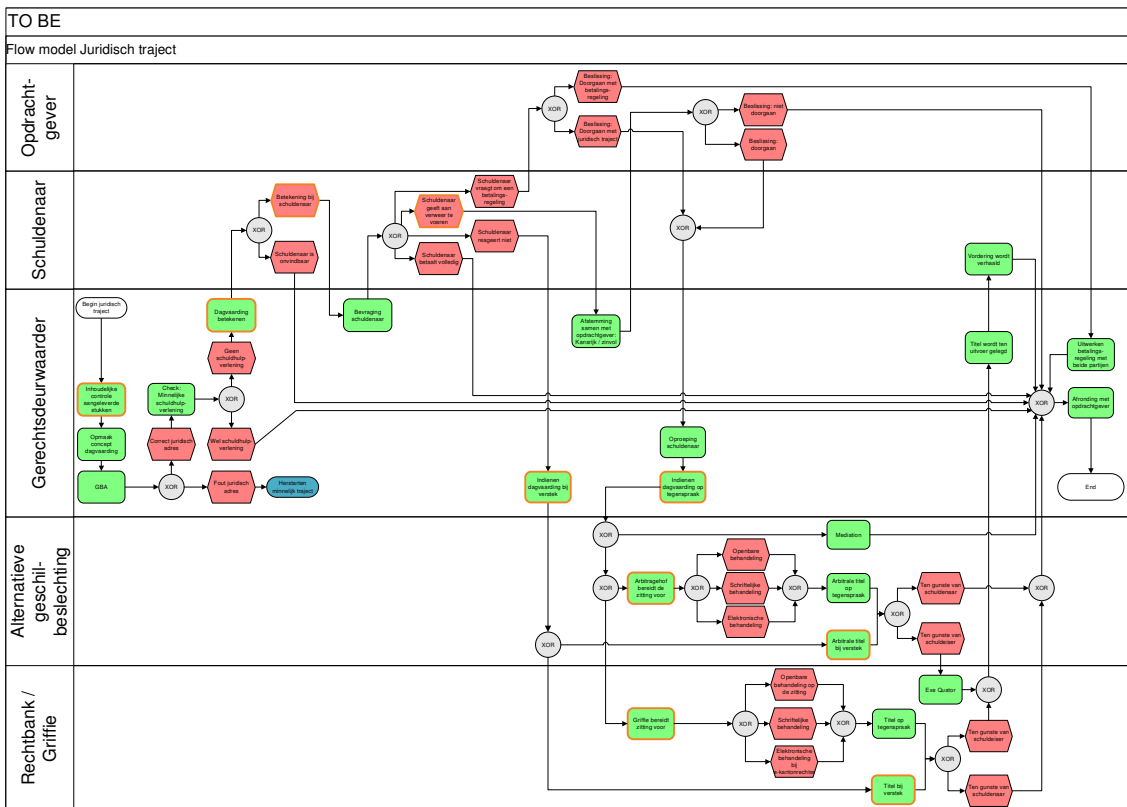
4.2 Het filtermodel voor het juridisch traject

Bij de uitwerking van het filtermodel wordt op verschillende plekken ingegrepen op het proces in de AS IS situatie. Zoals eerder vermeld, is de actor *alternatieve geschilbeslechting* toegevoegd aan het juridisch traject. Daarnaast veranderen enkele al in de AS IS bestaande processtappen inhoudelijk. De juridische fase, inclusief alle veranderingen, wordt in dit onderdeel toegelicht.

Een schematische weergave van de juridische fase in de TO BE is afgebeeld in Figuur 12.

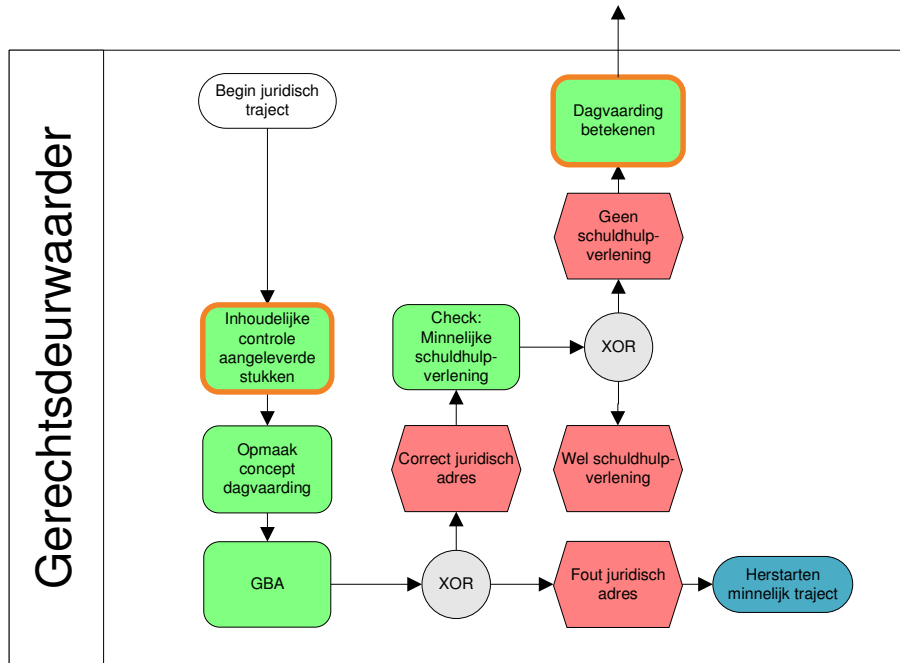
Figuur 11: filtermodel incassotraject

Figuur 12: filtermodel juridisch traject

De toegevoegde processtappen hebben verder een speciale codering gekregen. Echter, bestaande stappen die een nieuwe inhoudelijke betekenis hebben gekregen, zijn aangeduid met een oranje omlijning.

4.2.1. Start juridisch traject

Figuur 13: filtermodel: begin van het juridisch traject

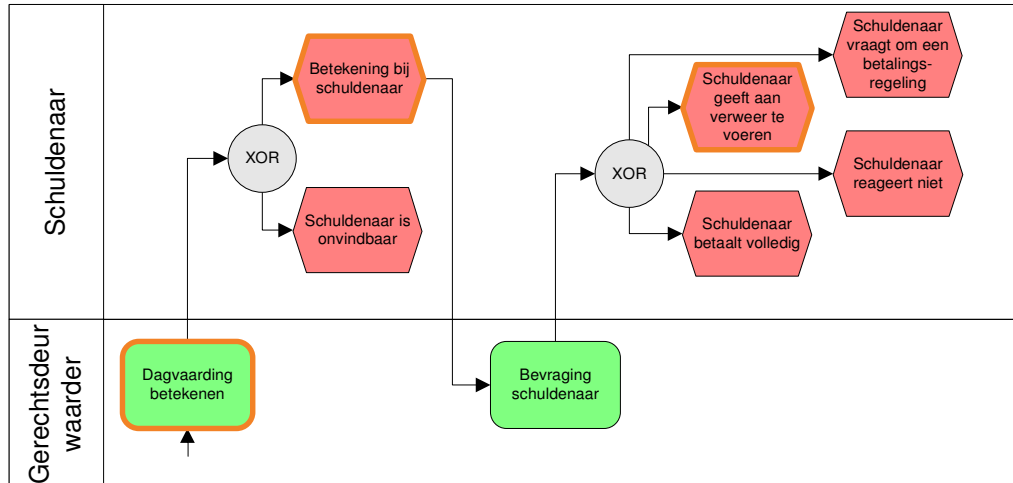
Het eerste deel van de juridische fase is afgebeeld in Figuur 13. Deze fase begint net als in de AS IS met een inhoudelijke controle van de aangeleverde stukken. De voordelen van deze controle, aangeduid in de AS IS met een gele omlijning, gelden nog steeds in de TO BE.

De inhoudelijke controle van de aangeleverde stukken wordt in de TO BE uitgebreid met enkele handelingen die vooral bij het aanbrengen van de dagvaarding tot efficiencywinst kunnen leiden. Alle processtappen die hiermee in verband staan, zijn met oranje omlind. De vernieuwing is dat de gerechtsdeurwaarder in deze stap bij de opdrachtgever inventariseert welk type geschilbeslechting binnen de wettelijk geboden mogelijkheden de voorkeur heeft en welke communicatiekanalen geschikt zijn voor de opdrachtgever. Een volledig overzicht van de relevante parameters voor het indienen van de dagvaarding bij de griffie is terug te vinden in Tabel 1 aan het eind van dit hoofdstuk.

Vervolgens verloopt het proces voor een aantal stappen identiek aan de AS IS. Dit is ook logisch, daar de controles bij de GBA en de minnelijke schuldhulpverlening nuttig en nodig zijn.

Bij het betekenen van de dagvaarding verschilt het proces in een klein maar belangrijk detail: daar waar de dagvaarding in de AS IS aangeeft op *welke dag* de openbare behandeling op de zitting zal plaatsvinden, zal deze bepaling in de dagvaarding in de TO BE niet meer aanwezig zijn. In plaats daarvan wordt *de termijn* bepaald waarbinnen de schuldenaar kan aangeven verweer te willen voeren. Dit is een essentieel verschil met de AS IS situatie.

4.2.2. Betekening en interactie met de schuldenaar

Figuur 14: filtermodel: deel van het juridisch traject, interactie met de schuldenaar

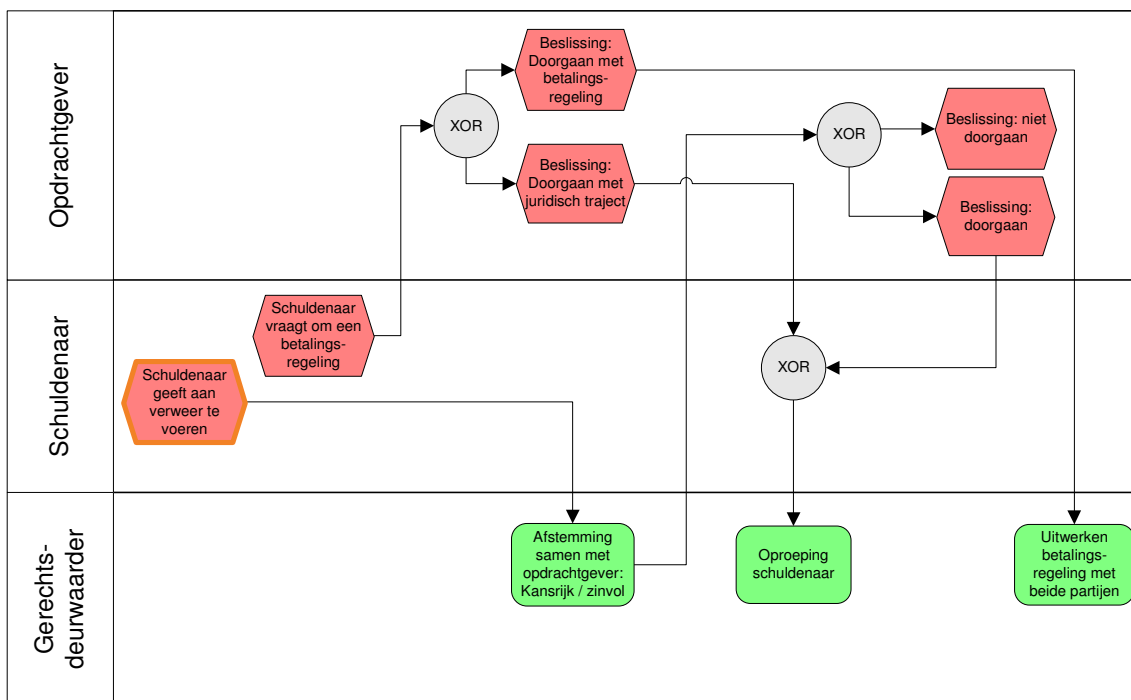
Het volgende deel van het juridisch traject is afgebeeld in Figuur 14. Op dit punt in het proces verandert de betekening bij de schuldenaar; ook hier inventariseert de gerechtsdeurwaarder bij de schuldenaar niet alleen of hij verweer wenst te voeren, maar ook waar diens voorkeuren en mogelijkheden liggen voor wat betreft het type geschilbeslechting en communicatiekanaal. Daarnaast legt de gerechtsdeurwaarder uit wat de mogelijkheden van de schuldenaar zijn, hoe deze verweer kan voeren en welke termijn hiervoor beschikbaar is.

In het geval dat de schuldenaar onvindbaar is, verloopt de behandeling van de zaak op dezelfde wijze als bij de AS IS. De begeleidingsgroep verwijst bij de bespreking van dit scenario naar een recente ontwikkeling, waarbij de kosten voor het verkrijgen van een titel in deze situatie sterk zullen dalen. Dit is het gevolg van het feit dat het gebruik van elektronische communicatie- en publicatiekanalen bij het juridische traject mogelijk gemaakt zal worden.

Na de betekening van de dagvaarding aan de schuldenaar zijn er net als in de AS IS vier verschillende mogelijkheden:

- 1) De schuldenaar vraagt om een betalingsregeling;
- 2) De schuldenaar voert verweer;
- 3) De schuldenaar reageert niet, of:
- 4) De schuldenaar betaalt volledig.

Figuur 15: filtermodel: deel van het juridisch traject, interactie met de opdrachtgever

Als de schuldenaar verzoekt om een betalingsregeling, is het aan de opdrachtgever om te beslissen om daar al dan niet op in te gaan. Wordt een betalingsregeling getroffen, dan eindigt het traject met een afronding met de opdrachtgever, zie Figuur 15. In dit geval is het ook mogelijk dat de gerechtsdeurwaarder de zaak aanhoudt tijdens de duur van de betalingsregeling. Wanneer de overeengekomen regeling niet wordt nagekomen en ontbonden is, dan kan de gerechtsdeurwaarder alsnog de dagvaarding indienen. Dit is mogelijk, omdat in de dagvaarding geen zittingsdatum is genoemd, maar een termijn waarbinnen gereageerd moet worden. Slaat de opdrachtgever het aanbod voor een betalingsregeling af, dan zal het verzoek van de schuldenaar in het dossier worden opgenomen als verweer.

Geeft de schuldenaar binnen de aangegeven termijn aan verweer te willen voeren, dan zal de opdrachtgever hiervan op de hoogte gesteld worden door de gerechtsdeurwaarder. De opdrachtgever kan dan beslissen om de dagvaarding aan te brengen bij de griffie. De schuldenaar wordt opgeroepen, via het kanaal overeengekomen door beide partijen, voor het voeren van verweer. Op dit punt wordt de datum van de zitting vastgelegd en worden beide partijen hiervan op de hoogte gesteld. Vervolgens wordt de dagvaarding, samen met de oproeping en, indien ontvangen, ook met het verweerschrift van de schuldenaar, ingediend.

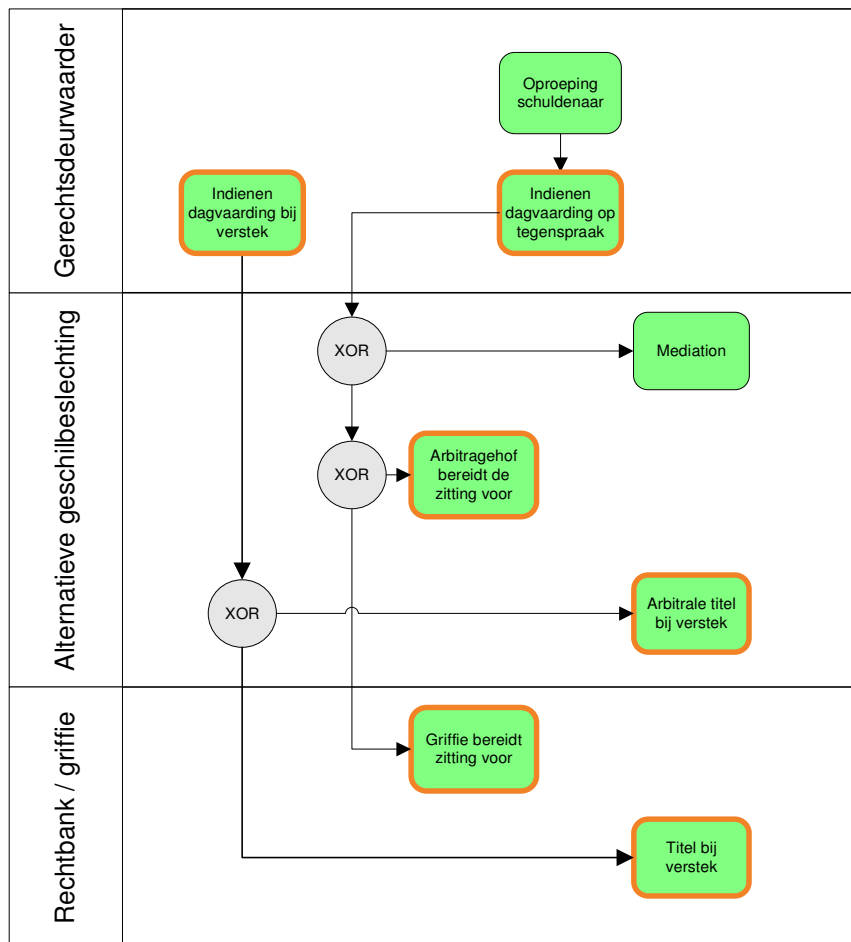
Volledige betaling is ook in de TO BE de meest wenselijke situatie. Na betaling wordt het dossier gesloten en afgerekend met de opdrachtgever.

Indien de schuldenaar in het geheel niet reageert, dan dient de gerechtsdeurwaarder de dagvaarding in bij de griffie met de vermelding dat de schuldenaar niet heeft aangegeven verweer te willen voeren. In beginsel leidt dat dan tot een verstekvonnis.

4.2.3. Indienen van de dagvaarding bij het filtermodel

De veranderingen in het filtermodel staan allemaal in verband met de voornaamste verandering, namelijk de wijze waarop de gerechtsdeurwaarder de dagvaarding indient.

In tegenstelling tot de AS IS, waar alle dagvaardingen bij een gegeven rechtbank zonder onderscheid worden ingediend, maakt de gerechtsdeurwaarder in het filtermodel wel onderscheid. Dit doet hij op basis van verschillende kenmerkende eigenschappen van het dossier. Deze kenmerken zijn terug te vinden in Tabel 1 aan het eind van dit hoofdstuk.

Figuur 16: filtermodel: deel van het juridisch traject, indiening van de dagvaarding

In eerste instantie - zoals ook af te leiden is uit het procesmodel - worden de dagvaardingen opgesplitst in twee belangrijke stromen: met of zonder verweer. Hierbij

ligt op voorhand vast voor welke zaken de vordering toegewezen kan worden door middel van een verstekvonnis. Naast deze filtering op verweer zal in tweede instantie, mogelijk gemaakt door de bevraging door de gerechtsdeurwaarder, een zo groot mogelijk deel van de zaken door alternatieve geschilbeslechting als arbitrage of mediation opgelost worden. Van groot belang daarbij is dat de mogelijkheid om te kiezen voor alternatieve geschillenbeslechting wordt voorgesteld bij de aanvang van het geschil en niet als er al voor een bepaalde wijze van geschillenbeslechting is gekozen, zoals bij een voorstel tot mediation tijdens een comparitie bij de overheidsrechter.

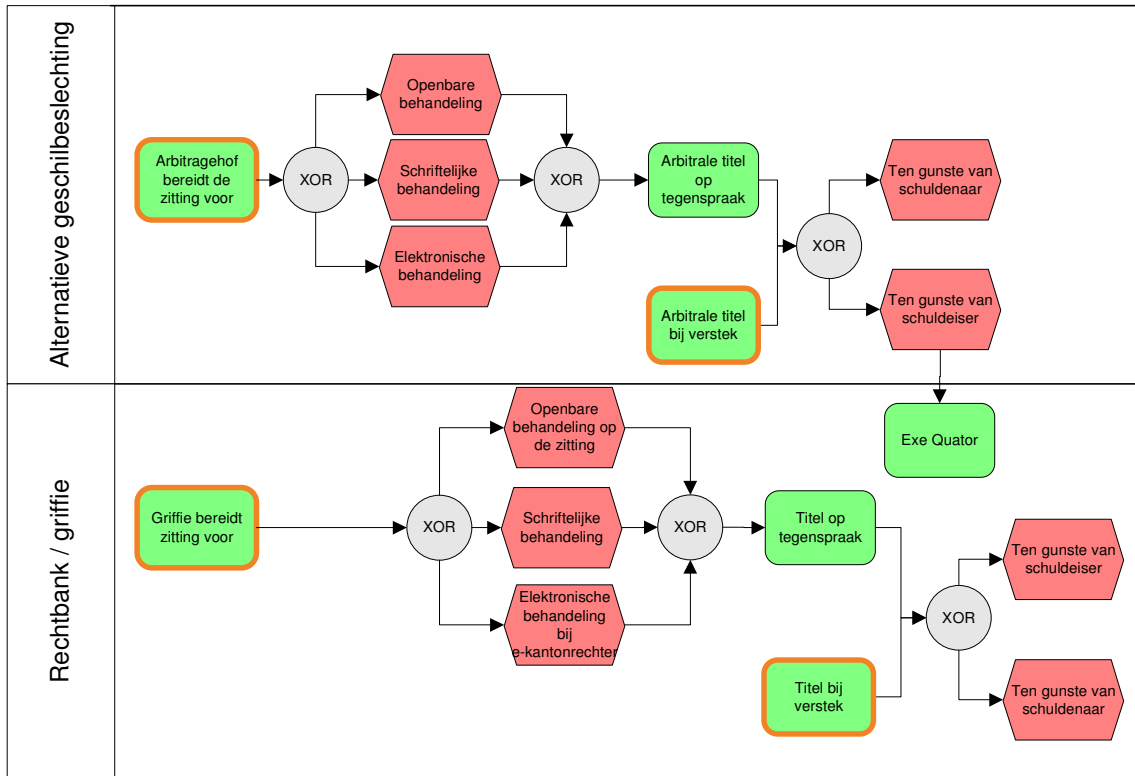
Het idee is dus dat een eiser reeds bij aanvang aangeeft open te staan voor bepaalde vormen van alternatieve geschillenbeslechting, waarna de gerechtsdeurwaarder ook de gedaagde partij op dit punt bevrageet. Indien beide partijen bereid zijn tot een alternatief kan de zaak bij die alternatieve instantie worden aangebracht. Als die “match” er niet is wordt de zaak op de traditionele manier, dus via de overheidsrechter, opgelost. Deze filterende werking is terug te vinden in Figuur 16.

Ook in het geval dat er geen verweer is, kan het nog steeds voorkomen dat een zaak, bijvoorbeeld op grond van de overeenkomst, bij een arbiter belandt. Het merendeel van de verstekzaken belandt echter bij de rechtbank. Daar het binnen de rechtsgang dan niet meer nodig is om een rechtszitting te houden over de desbetreffende zaak, kan direct een verstekvonnis worden gewezen. Aangezien de griffie al bij het indienen van de dagvaarding weet dat de gerechtsdeurwaarder geen verweer heeft ontvangen, kan de verwerking nog efficiënter worden uitgevoerd.

De gerechtsdeurwaarder kan bij het indienen van de dagvaarding door een verdere opsplitsing in stromen de efficiëntiewinst voor de rechtbank/griffie vergroten. Zo kan onderscheid worden gemaakt tussen de zaken waarin elektronisch, schriftelijk of mondeling gecommuniceerd kan worden. Verder is het mogelijk, afhankelijk van de mate waarin er efficiëntie te vinden is in een verdere opsplitsing, de dagvaardingen op te splitsen naar de aard van de zaak, eventuele samengesteldheid en de hoogte van de schuld. Hoe de rechtbank maximaal voordeel zal halen uit deze opsplitsing in stromen, dient in nadere samenspraak met de rechtspraak te worden ingericht. Zo maakt het filtermodel het mogelijk om aan bijna alle wensen van de rechtbank met betrekking tot opsplitsing van zaken te voldoen, maar dit heeft geen enkel negatief gevolg in situaties waarin de rechtbank geen opsplitsing wenst. De verwerking van de zaken binnen arbitrage en de rechtbank is afgebeeld in Figuur 17.

Na het wijzen van het vonnis verloopt de juridische fase op dezelfde wijze als in de AS IS: als de titel ten gunste van de schuldeiser is, wordt het vonnis betekend en zo nodig geëxecuteerd. Het traject eindigt met een afronding met de opdrachtgever. In de andere gevallen - dus waar men geen titel ten gunste van de schuldeiser heeft verkregen - eindigt het juridisch traject met een afronding tussen gerechtsdeurwaarder en opdrachtgever.

In Tabel 1 staan de parameters die bepalen hoe de dagvaarding ingediend kan worden in het filtermodel. Uiteraard is dit een eerste aanzet en zal afstemming hierover dienen te geschieden met de rechtbank/griffie.

Figuur 17: filtermodel: deel van het juridisch traject, toekennen van de titel

Parameter	Verweer	Communicatie-kanaal	Type geschil-beslechting	Aard van de zaak	Samengesteldheid
Invulling	Ja	Mondeling	Rechter	Leverancierskrediet	Ja
	Nee	Schriftelijk	Arbitrage	Arbeid	nee
		Elektronisch	Mediation	Huur	

Tabel 1: Parameters die bepalen hoe en waar een dagvaarding bij de griffie ingediend wordt in het filtermodel

5. Efficiencywinsten te boeken met het filtermodel

In dit hoofdstuk gaan wij in op de efficiencywinst en andere voordelen die behaald kunnen worden met het filtermodel. Achtereenvolgens wordt ingegaan op een kwalitatieve benadering en een kwantitatieve benadering.

5.1 Kwalitatieve beschrijving efficiencywinst

De Begeleidingsgroep stelt dat er minstens vijf verschillende efficiencywinsten voor de keten als geheel zijn te behalen bij het toepassen van het filtermodel. Deze zijn samengevat in Tabel 2.

De eerste efficiëntiewinst wordt gehaald uit het structureel isoleren van de verstekzaken en het gescheiden indienen van dagvaardingen met of zonder verweer. De griffie en rechtbank kunnen daardoor beide stromen apart verwerken; zo worden bij verstekzaken onnodige werkzaamheden voorkomen. Dit verlaagt de werklast en dientengevolge de verwerkingskosten.

De volgende efficiëntiewinst wordt gehaald doordat alternatieve geschilbeslechting bij het filtermodel een belangrijke plaats in de hele procedure heeft gekregen. Hierbij zal een gerechtsdeurwaarder, daar waar beide partijen een voorkeur hebben voor mediation of arbitrage, voorkomen dat deze zaak bij de rechtbank belandt. Dit verlaagt voor de rechtbank en griffie voornamelijk het aantal zaken met verweer. De kans dat partijen kiezen voor een alternatief traject is veel groter als deze keuze bij aanvang wordt voorgehouden, zoals in het filtermodel, dan als er al een procedure bij een bepaalde instantie loopt, zoals thans waarbij er bij een comparitie voor de overheidsrechter de keuze wordt voorgehouden om, alsnog, voor mediation te kiezen.

Vervolgens wordt het mogelijk gemaakt om een groot deel van de zaken elektronisch of schriftelijk af te handelen. Dat komt omdat de gerechtsdeurwaarder de informatie van opdrachtgever en schuldenaar kan vertalen naar een voor beide partijen geschikt communicatiekanaal en naar een voor de rechtbank relevante onderverdeling in zaakstype. Het gebruik van een elektronisch of schriftelijk kanaal veroorzaakt een sterke kostenreductie; het onderscheid maken tussen verschillende rechtsgebieden maakt een extra specialisatie en kostenreductie van de rechtbank mogelijk.

De vierde efficiëntiewinst wordt verkregen door een vermindering van het aantal zaken dat naar de rechtbank moet. De gerechtsdeurwaarder verhindert dat zaken, waar de betekening van de dagvaarding voldoende was om betaling te verkrijgen, bij de rechtbank worden ingediend. In het filtermodel ligt bij de betekening van de dagvaarding de datum van de zitting immers nog niet vast. In deze gevallen wordt de zaak aangehouden zolang

de schuldenaar aan de betalingsregeling voldoet. Als de schuldenaar niet voldoet aan de betalingsregeling kan dan alsnog de dagvaarding worden ingediend bij de griffie. Op deze manier worden zaken aangehouden door de gerechtsdeurwaarder en belanden er minder zaken bij rechtbank en griffie.

De laatste efficiëntiewinst is terug te brengen tot de intensieve bevraging van schuldenaar en andere controles uitgevoerd door de gerechtsdeurwaarder. Zo komen mogelijke fouten aan het licht zoals deze staan vermeld in Tabel 10. De gerechtsdeurwaarder vermijdt zo dat deze fouten pas later, tijdens de behandeling van de zaak door rechtbank en griffie, boven water komen. Zo worden onnodige handelingen bij rechtbank en griffie voorkomen.

Efficiencywinst Nr	Efficiencywinst Gebied	Efficiencywinst Omschrijving	Efficiencywinst Werking
Eff-01	Isoleren van verstekzaken	Voorkomt werkzaamheden bij griffie/rechtbank in het kader van voorbereiding zitting	Reductie workload griffie/rechtbank
Eff-02	Effectieve inzet alternatieve geschilbeslechting (mediation, arbitrage)	Gerechtsdeurwaarder inventariseert of partijen bereid zijn tot alternatieve geschillenbeslechting	Reductie caseload griffie/rechtbank
Eff-03	Gerechtsdeurwaarder onderscheidt cases naar communicatiekanaal (mondeling, schriftelijk, elektronisch), rechtsgebied (arbeid, huur, etc.), samenstel (samengestelde eis), hoogte schuld	Onderscheid in cases leidt tot een meer efficiënte afdoening, bijvoorbeeld via de e-kantonrechter	Reductie workload griffie/rechtbank
Eff-04	Gerechtsdeurwaarder onderhoudt nauw contact met eiser en indien mogelijk schuldenaar	Gerechtsdeurwaarder kan cases aanhouden tot een moment dat (gedeeltelijke) betaling mogelijk is (indien opdrachtgever hiermee akkoord is)	Reductie caseload griffie/rechtbank
Eff-05	Intensieve bevraging schuldenaar	Voorkomt coördinatieproblemen later in de keten; kosten slaan neer bij schuldenaar i.p.v. bij griffie/rechtbank	Reductie workload griffie/rechtbank

Tabel 2: efficiencywinst filtermodel

Het dient te worden opgemerkt dat de extra handelingen die van de gerechtsdeurwaarder gevraagd worden (bijvoorbeeld het bevragen van de schuldenaar en het gescheiden indienen van de dagvaardingen), veranderingen zijn die door de bestaande gerechtsdeurwaarderskantoren snel en zonder grote kosten kunnen worden ingevoerd. Door de bestaande marktwerking bij de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders zijn de kantoren al erg efficiënt ingericht en zijn de bestaande IT-systemen in grote mate

geschikt voor deze taken. Dit betekent dat er aan de kant van de gerechtsdeurwaarder nauwelijks een verhoging van de verwerkingskosten zal zijn.

De besparing kan daarom als volgt samengevat worden: deze slaat neer bij de griffie/rechtbank in de vorm van een reductie van de caseload (minder zaken worden aangeleverd) en reductie van de workload (minder werkzaamheden bij de zaken die wel worden aangeleverd).

De efficiencywinst wordt in het bijzonder behaald omdat de gerechtsdeurwaarder enerzijds in staat is om de *caseload* van de rechtbank/griffie te reduceren:

- Door partijen, indien mogelijk, structureel te bewegen tot alternatieve geschillenbeslechting;
- Door, indien mogelijk, zaken aan te houden.

Anderzijds kan de gerechtsdeurwaarder de *workload* voor de rechtbank/griffie verlichten door:

- Verstekzaken te isoleren van de zaken waarin de schuldenaar verweer voert;
- De resterende zaken meer gedifferentieerd aan te leveren, namelijk met onderscheid naar behandelmodus (indien mogelijk elektronisch of schriftelijk) en naar juridisch gebied.

5.2 Andere voordelen filtermodel

De beschrijving van het filtermodel richt zich in het vorige en het volgende onderdeel op de voordelen voor de rechtbank en griffie. Er zijn echter ook voor andere partijen voordelen te behalen.

Zo zal de derde efficiencywinst beschreven in Tabel 2 ook een grote winst betekenen voor de betrokkenen, in het bijzonder de opdrachtgever en de schuldenaar. Gebruik maken van een elektronisch communicatiekanaal kan voor beide partijen een substantiële tijdswinst opleveren en kan ook het gebruik van bijvoorbeeld *verhinderdata* reduceren. Daarnaast worden nog steeds de rechten van de schuldenaar gewaarborgd. Een keuze voor een mondelinge behandeling is steeds mogelijk in die gevallen waarin de wet die mogelijkheid biedt.

Daarnaast zal de tweede efficiency winst ook tot een belangrijk maatschappelijk voordeel leiden. Een effectief gebruik van mediation en arbitrage verhindert dat conflicten op de spits worden gedreven door een rechtszaak. Dit is in het bijzonder nuttig voor partijen die ook na een oplossing van het conflict van elkaar afhankelijk zijn, zoals bij een huurder en verhuurder het geval kan zijn. Op deze manier wordt de rechtbank slechts gebruikt voor conflicten die op geen enkele andere manier opgelost kunnen worden.

5.3 Kwantitatieve beschrijving efficiencywinst

Teneinde inzicht in de omvang van de voordelen van het filtermodel te krijgen kan voorgaande kwalitatieve beschrijving van de efficiencywinst vertaald worden naar concrete getallen. Er wordt met nadruk op gewezen dat deze berekening is uitgevoerd met een beperkte hoeveelheid gegevens die beschikbaar zijn in het publieke domein. Deze sectie heeft daarom als doel een zo accuraat mogelijke inschatting van de grootte van de financiële consequenties van het filtermodel te verkrijgen binnen de randvoorwaarde van gebruik van data uit het publieke domein.

De eerste stap is hierbij een uitwerking van de kostenstructuur voor de rechtspraak van de AS IS. Deze uitwerking is terug te vinden in Tabel 3. Voor elke vorm van geschilbeslechting - rechtspraak, arbitrage en mediation - is een opsplitsing gemaakt in enkele significant verschillende substromen. Per substroom is achterhaald wat het aantal ingestroomde zaken is en wat de kosten van verwerking per zaak zijn. De cijfers hebben betrekking op het jaar 2010, omdat dit het meest recente jaar is met beschikbare gegevens voor alle stromen. Het aantal zaken en de kosten per zaak leiden dan tot een totale kostprijs per substroom. Dit totaal moet vervolgens worden verminderd met de geschatte inkomsten uit griffierechten. De geschatte netto kostprijs voor deze vormen van geschilbeslechting is volgens deze berekening bijna € 71 miljoen.

Daar waar arbitrage en mediation voor de betrokken partijen vaak om verschillende redenen voordeliger zijn dan een juridische procedure bij de rechtbank, zijn deze vormen van geschilbeslechting ook voordelig voor de rechtspraak. De rechtspraak maakt immers geen kosten voor de geschillen die met arbitrage of mediation worden beslecht. De totale kosten voor de rechtspraak worden daarom apart vermeld.

In deze tabel komt ook duidelijk een inefficiëntie binnen de AS IS naar voren: 4311 van de 6656 mediation-zaken is verwezen door de rechtspraak. Deze 4311 zaken doorlopen onnodig een deel van de rechtspraak - met verweer - totdat is gebleken dat mediation ook tot een oplossing van het geschil kan leiden. Het grootste deel van deze zaken zijn echter familiezaken, slechts 497 hiervan zijn handelszaken.

Vervolgens kan een soortgelijke berekening worden gemaakt voor de TO BE, waarbij uitgegaan wordt van een gelijk aantal zaken en gelijke kosten.

De TO BE wordt ook voor het jaartal 2010 doorgerekend. Een uitgebreidere berekening houdt rekening met de verwachte groei van het aantal geschillen en de hoogte van de kosten voor geschilbeslechting. De verschillende kwalitatieve efficiencywinsten leiden tot veranderingen in aantallen en prijzen; de aannames hierover zijn terug te vinden in Tabel 4. De betekenis van deze aannames is ook terug te vinden in de tabel.

De berekening van de kosten voor de rechtspraak binnen de TO BE staan in Tabel 5. In deze tabel zijn alle velden die omwille van de aannames over de TO BE in Tabel 4 ten opzichte van de AS IS veranderd zijn in het rood aangeduid. Dit heeft als gevolg dat voor elke substroom de totale kosten veranderen, resulterend in totale netto kosten van € 23

miljoen voor de rechtspraak. Dit betekent dat het filtermodel een potentiële jaarlijkse besparing van € 47 miljoen kan opleveren, uitgaande van de aannames over de effectiviteit van het filtermodel. Dit komt neer op een afname van de netto kosten met ruim 60%. Uit een vergelijking van beide tabellen blijkt dat het totaal van de kosten van alle stromen ook daalt, wat aangeeft dat het filtermodel naast een kostenbesparing voor de rechtspraak ook een werkelijke winst over alle dossiers kan realiseren en dat er geen sprake is van een verschuiving van kosten van rechtbank naar andere partijen.

AS IS 2010: kosten geschilbeslechting						
stroom		aantal	kosten per zaak	totale kostprijs	griffierecht	inkomsten
Rechtspraak						
kanton	verstek	454.737	€ 63	€ 28.648.413	€ 130	€ 59.115.772
	verweer	168.190	€ 771	€ 129.674.714	€ 550	€ 92.504.660
civiel	verstek	15.230	€ 199	€ 3.030.832	€ 575	€ 8.757.428
	verweer	25.933	€ 4.050	€ 105.032.581	€ 1.350	€ 35.009.132
Arbitrage						
	raad van arbitrage voor de bouw	1.305	€ 7.000	€ 9.135.000		
	nederlands arbitrage instituut	33	€ 7.000	€ 231.000		
Mediation						
	verwezen door Juridisch Loket	2.345	€ 720	€ 1.688.400		
	verwezen door de rechtspraak	4.311	€ 720	€ 3.103.920		
	(waarvan handelszaken)	497	€ 720	€ 357.840		
totale kosten				€ 280.544.859		
totale kosten rechtspraak				€ 266.386.539		
schatting netto kosten rechtspraak AS IS				€ 70.999.547		

Tabel 3: schatting van de kostenstructuur voor de rechtspraak bij incassozaken in het geval van de AS IS

Veranderingen t.o.v. de AS IS		
verhoging aantal mediation zaken	5%	percentage van de verweezaken in de TO BE naar mediation (kanton en civiel)
kostprijs verstek zaken kanton	€ 40	sterke efficiëntiewinst te halen door vervanging van handmatig handelen
kostprijs verstek zaken civiel	€ 130	efficiëntiewinst loop parallel
kostprijs verweer kanton	€ 578	sterke efficiëntiewinst te halen door vervanging van handmatig handelen
kostprijs verweer civiel	€ 4.050	blijft gelijk want partijen al professioneel en efficiënt
reductie zaken abitrage die niet eerst door de rechtspraak gaan	0%	percentage van de arbitragezaken die in de AS IS verwezen worden door de rechtbank
verhoging aantal arbitragezaken	0	op grond van de expertise
verhoging aantal arbitragezaken	verdubbeling	op grond van duur en kosten
kostprijs alternatieve vormen van arbitrage	€ 1.050	kostprijs van nieuwe arbitrage gebaseerd op kosten voor vergelijkbare bestaande vormen van arbitrage
reductie mediation zaken die niet eerst door de rechtspraak gaan	43%	percentage van de mediation zaken die kantonzaken zijn

Tabel 4: aannames met betrekking tot de voordelen van de TO BE

Het is van groot belang dat erop wordt gewezen dat deze schatting van de voordelen van het filtermodel gebaseerd zijn op de beperkte set aan gegevens die beschikbaar zijn over de kostenstructuur van de rechtspraak, voornamelijk de *Jaarrapportage 2010* en *Rechtspleging civiel en bestuur 2010*. De voordelen volgen uit redelijke aannames gebaseerd op het professioneel inzicht van de begeleidingswerkgroep. Er wordt geadviseerd een diepgaander onderzoek in te stellen naar de mate waarin de processen binnen de rechtspraak voordeel kunnen halen uit het filtermodel. Een dergelijk onderzoek leidt tot een gedetailleerd inzicht en een accuraat beeld van de mogelijke kostenbesparing.

TO BE: kosten geschilbeslechting						
stroom		aantal	kosten per zaak	totale kostprijs	griffierecht	inkomsten
Rechtspraak						
kanton	verstek	454737	€ 40	€ 18.189.468	€ 130	€ 59.115.772
	verweer	159781	€ 578	€ 92.393.233	€ 550	€ 87.879.427
civiel	verstek	15230	€ 130	€ 1.979.940	€ 575	€ 8.757.428
	verweer	24636	€ 4.050	€ 99.780.952	€ 1.350	€ 33.258.675
Arbitrage						
raad van arbitrage voor de bouw		1305	€ 7.000	€ 9.135.000		
nederlands arbitrage instituut		33	€ 7.000	€ 231.000		
andere vormen van arbitrage		1338	€ 1.050	€ 1.404.900		
Mediation						
verwezen door Juridisch Loket		2345	€ 720	€ 1.688.400		
verwezen door de rechtspraak		3814	€ 720	€ 2.746.080		
<i>(familierecht en bestuursrecht)</i>						
verwezen door deurwaarder		10203	€ 720	€ 7.346.267		
<i>(handelszaken)</i>						
totale kosten TO BE				€ 234.895.241		
totale kosten rechtspraak TO BE				€ 212.343.594		
schatting netto kosten rechtspraak TO BE				€ 23.332.292		
schatting netto kosten rechtspraak in de AS IS				€ 70.999.547		
schatting besparing netto kosten in de TO BE				€ 47.667.255		

Tabel 5: schatting van de kostenstructuur voor de rechtspraak bij incassozaken in het geval van de TO BE

5.4 Update kwantitatieve beschrijving efficiencywinst

Kort na de publicatie van de eerste versie van dit rapport over het filtermodel, is door de Raad voor de Rechtspraak nieuwe gegevens gepubliceerd met betrekking tot de rechtspraak over het jaar 2011. De data over het jaar 2010 staan aan de basis van de schatting beschreven in sectie 5.3. Teneinde een zo correct mogelijke schatting van de voordelen van het filtermodel te maken, wordt voorgaande berekening uitgevoerd met het nieuwe cijfermateriaal.

Er wordt nogmaals met nadruk op gewezen dat deze berekening is uitgevoerd met een beperkte hoeveelheid gegevens die beschikbaar zijn in het publieke domein. Het doel van deze sectie is zo accuraat mogelijk de grootte van de consequenties van het filtermodel in te schatten op het financiële vlak. Verder wordt er gekeken naar de verschillen in aantallen zaken en kosten ten opzichte van 2010.

5.4.1. Verandering van de AS IS

Als eerste wordt de AS IS 2011 getoond, waarin de vergelijking van de bedragen en aantallen zaken met de AS IS 2010 (Tabel 3) kan worden gemaakt. De uitwerking is te vinden in Tabel 6.

Het valt duidelijk op dat het aantal kantonzaken in 2011 is verminderd ten opzichte van 2010. Het aantal zaken is namelijk met ruim 7,6% gedaald van 622.927 in 2010 naar 575.285 in 2011. Ook is er een aanzienlijke verschuiving in kosten te zien. Waar in 2010 een verstekzaak (kanton) € 63 kostte, is deze prijs in 2011 gedaald naar € 11. Echter, voor een verweerzaak (kanton) zijn de kosten gestegen van € 771 in 2010 naar € 1.108 in 2011.

Hoewel het aantal kantonzaken met ruim 7,6% is verminderd, zorgt de toename van de kosten van de verweezaken slechts voor een daling van de berekende totale kosten van 3,7%. De totale kosten bedroegen in 2010 namelijk € 158,3 mln en in 2011 € 152,6 mln. Waren de gemiddelde kosten van een kantonzaak in 2010 dus € 254, in 2011 was dat € 265. Derhalve een gemiddelde kostenstijging van 4,3%.

Eenzelfde beweging is bij de rechtbankzaken aan de orde. Het aantal zaken daalde van 41.163 in 2010 naar 27.376 in 2011. Een daling van ruim 33%. Ook hier is een verschuiving in kosten te zien. Waar in 2010 een verstekzaak € 199 kostte, is deze prijs in 2011 gedaald naar € 167. Voor een verweerzaak (rechtbank) zijn de kosten echter gestegen van € 4.050 in 2010 naar € 4.354.

De zeer forse daling van het aantal rechtbankzaken veroorzaakt weliswaar een daling van de berekende totale kosten van ruim € 108 mln in 2010 naar bijna € 77 mln in 2011, maar de toename van de kosten van de verweezaken doet dit effect meer dan volledig teniet. De gemiddelde kosten per zaak zijn namelijk gestegen van € 2.625 in 2010 naar € 2.805 in 2011. Derhalve een gemiddelde kostenstijging van bijna 6,8%.

Omdat de assumpties en gegevens waarop de kosten per zaak berekend worden voor arbitrage en mediation niet verschillen, zijn de kosten per zaak gelijk in beide jaren. Wel zien we dat de aantallen zaken wat fluctueren. Opmerkelijk is dat het aantal verwezen mediation zaken door de rechtspraak met 29% gedaald is en ook het aantal handelszaken is gedaald.

Verder is het aantal zaken door het NAI behandeld erg gestegen.

Hoewel de totale kosten van de rechtspraak circa € 37 mln verschillen in 2010 en 2011 door een daling van het aantal zaken, zijn de netto kosten slechts € 6 mln gedaald.

AS IS 2011: kosten geschilbeslechting						
stroom		aantal	kosten per zaak	totale kostprijs	griffierecht	inkomsten
Rechtspraak						
kanton	verstek	430.000	€ 11	€ 4.730.000	€ 130	€ 55.900.000
	verweer	145.285	€ 1.018	€ 147.856.545	€ 550	€ 79.906.750
civiel	verstek	10.129	€ 167	€ 1.691.563	€ 575	€ 5.824.244
	verweer	17.247	€ 4.354	€ 75.092.916	€ 1.350	€ 23.283.288
Arbitrage						
	raad van arbitrage voor de bouw	1.241	€ 7.000	€ 8.687.000		
	nederlands arbitrage instituut	121	€ 7.000	€ 847.000		
Mediation						
	verwezen door Juridisch Loket	2.346	€ 600	€ 1.407.600		
	verwezen door de rechtspraak	3.067	€ 600	€ 1.840.200		
	(waarvan handelszaken)	334	€ 600	€ 200.400		
totale kosten				€ 287.955.059		
totale kosten rechtspraak				€ 229.371.023		
schatting netto kosten rechtspraak AS IS				€ 64.456.741		

Tabel 6: verschillen in kosten en aantallen geschilbeslechting

Nu de AS IS van 2011 geschetst is, kan vervolgens bekeken worden wat de voordelen zijn van het filtermodel. Opnieuw worden de schattingen berekend, ditmaal voor de TO BE 2011. In Tabel 7 zijn de aannames beschreven. Deze zijn hoofdzakelijk identiek aan de aannames in Tabel 2 voor de TO BE van 2010, behalve daar waar aannames niet in relatieve getallen zijn uitgedrukt.

De aanname dat het aantal zaken voor mediation met 5% stijgt blijft staan. De kostprijs van verstekzaken (kanton) is dusdanig gezakt dat verwacht wordt dat hier geen extra verlaging plaats kan vinden. Hoewel de kostprijs van verstekzaken (rechtbank) reeds gedaald is, blijft de aanname staan dat door vervanging van handmatig handelen de kostprijs kan zakken naar € 130. De stijging van de kosten van verweezaken (rechtbank) in 2011 is één op één meegenomen in de nieuwe berekening.

Aannames met betrekking tot arbitragezaken die niet eerst door de rechtspraak gaan, worden niet geraakt door de veranderingen in aantal en kosten van AS IS. Deze aannames zijn de verhoging van het aantal arbitragezaken, de kostprijs van alternatieve vormen van arbitrage en de reductie van het aantal mediationzaken die niet eerst door de rechtspraak gaan.

Veranderingen t.o.v. de AS IS 2011		
verhoging aantal mediation zaken	5%	percentage van de verweezaken in de TO BE naar mediation (kanton en civiel)
kostprijs verstek zaken kanton	€ 11	niet langer een efficiëntiewinst te behalen, blijft zoals deze is
kostprijs verstek zaken civiel	€ 130	efficiëntiewinst te halen door vervanging van handmatig handelen
kostprijs verweer kanton	€ 763	sterke efficiëntiewinst te halen door vervanging van handmatig handelen
kostprijs verweer civiel	€ 4.354	blijft gelijk want partijen al professioneel en efficiënt
reductie zaken arbitrage die niet eerst door de rechtspraak gaan	0%	percentage van de arbitragezaken die in de AS IS verwezen worden door de rechtbank
verhoging aantal arbitragezaken	0	op grond van de expertise
verhoging aantal arbitragezaken	verdubbeling	op grond van duur en kosten
kostprijs alternatieve vormen van arbitrage	€ 1.050	kostprijs van nieuwe arbitrage gebaseerd op kosten voor vergelijkbare bestaande vormen van arbitrage
reductie mediation zaken die niet eerst door de rechtspraak gaan	43%	percentage van de mediation zaken die kantonzaken zijn

Tabel 7: aannames met betrekking tot de voordelen van de TO BE 2011

5.4.2. Impact van het filtermodel

De cijfers van het jaar 2011 hebben een beperkte impact op de besparing die door het filtermodel gegenereerd wordt. Dit komt hoofdzakelijk doordat er in 2011 een verschuiving is van kosten binnen de rechtspraak, terwijl het filtermodel een besparing op alle kosten van de rechtspraak bewerkstelt. De resultaten, in Tabel 8, geven een geschat voordeel van € 41 mln voor de rechtspraak ten gevolge van het filtermodel.

TO BE: kosten geschilbeslechting						
stroom		aantal	kosten per zaak	totale kostprijs	griffierecht	inkomsten
Rechtspraak						
kanton	verstek	430000	€ 11	€ 4.730.000	€ 130	€ 55.900.000
	verweer	138021	€ 763	€ 105.347.788	€ 550	€ 75.911.413
civiel	verstek	10129	€ 130	€ 1.316.786	€ 575	€ 5.824.244
	verweer	16385	€ 4.354	€ 71.338.270	€ 1.350	€ 22.119.124
Arbitrage						
	raad van arbitrage voor de bouw	1241	€ 7.000	€ 8.687.000		
	nederlands arbitrage instituut	121	€ 7.000	€ 847.000		
	andere vormen van arbitrage	1362	€ 1.050	€ 1.430.100		
Mediation						
	verwezen door Juridisch Loket	2346	€ 720	€ 1.689.120		
	verwezen door de rechtspraak	2733	€ 720	€ 1.967.760		
	(familierecht en bestuursrecht)					
	verwezen door deurwaarder	8461	€ 720	€ 6.091.628		
	(handelszaken)					
totale kosten TO BE				€ 249.376.583		
totale kosten rechtspraak TO BE				€ 182.732.843		
schatting netto kosten rechtspraak TO BE				€ 22.978.063		
schatting netto kosten rechtspraak in de AS IS				€ 64.456.741		
schatting besparing netto kosten in de TO BE				€ 41.478.678		

Tabel 8: schatting van de kostenstructuur voor de rechtspraak bij incassozaken in het geval van de TO BE

De voordelen van het filtermodel voor de rechtspraak vertalen zich ook naar een voordeel voor de maatschappij. Dit kan aanschouwelijk gemaakt worden door niet de rechtspraak in het bijzonder, maar de volledige kostenstructuur te vergelijken. In Tabel 9 is af te lezen wat de totale kosten zijn voor de maatschappij, inclusief rechtspraak, arbitrage, mediation en gerechtsdeurwaarders. Het filtermodel levert een geschat voordeel voor de maatschappij op van € 39 mln. Verder valt ook op te merken dat de werkingskosten voor de gerechtsdeurwaarders grosso modo gelijk blijven.

totale kosten maatschappij AS IS 2011	€	287.955.059
waarvan werkingskosten gerechtsdeurwaarder	€	45.802.236
totale kosten maatschappij TO BE 2011	€	249.376.583
waarvan werkingskosten gerechtsdeurwaarder	€	45.931.132
besparing kosten maatschappij	€	38.578.476

Tabel 9: schatting van de kosten van handelszaken voor de maatschappij. Dit is inclusief de kosten voor rechtspraak, arbitrage, mediation en gerechtsdeurwaarders.

6. Referenties

- [1] KBvG, De KBvG en innovatie: het filtermodel in incassozaken, januari 2012 (intern stuk KBvG)
- [2] Executief, Struiksmā, D., G. Wind, J.M. Wisseborn, Reactie KBvG op rapport 'Naar een nieuwe balans', 2004
- [3] Rechtspleging Civiel en Bestuur 2010, Ontwikkelingen en samenhangen, R. Eshuis, N. de Heer-de Lange, B. Diephuis, m.m.v. M. van Rosmalen, 2011
- [4] De rechtspraak, jaarverslag 2010
- [5] De rechtspraak, jaarverslag 2011
- [6] Griffierechten, www.rechtspraak.nl

7. Bijlagen

7.1 KBvG en innovatie: het filtermodel en incassozaken

Op 31 oktober 2011 zond minister Opstelten (Veiligheid en Justitie) zijn innovatieagenda voor het rechtsbestel naar de Tweede Kamer. In zijn toelichting op de Innovatieagenda schrijft minister Opstelten dat het stelsel van geschilbeslechting bij de tijd dient te zijn en in moet spelen op veranderende wensen en behoeften uit de samenleving. Hierbij informeert de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) u over een specifieke innovatie die daar precies op aansluit: het filtermodel voor incassozaken.

In de huidige situatie is het nog zo dat als een incassokwestie niet in der minne kan worden opgelost, de zaak in veel gevallen voor de rechter komt. Aan de hand van de betekende en ingediende dagvaarding bereidt de griffie de zaak voor, vindt een openbare behandeling plaats en wijst de rechter vonnis. Deze procesgang brengt mee dat een groot aantal handelingen moet worden verricht voordat de rechthebbende een titel krijgt waarmee de vordering verhaald kan worden.

Recent veel verstekzaken

Uit onderstaande cijfers van de Raad voor de Rechtspraak blijkt dat in een groot deel van deze incassozaken geen verweer wordt gevoerd en een verstekvonnis wordt gewezen.

	Dagvaardingen	Verstekpercentage
Kantonhandelszaken		
2007	487.625	71%
2008	555.763	73%
2009	602.633	75%
Civiele zaken		
2007	34.236	35%
2008	36.505	35%
2009	40.802	40%

De cijfers geven aan dat bij de rechtbank en griffie onnodig veel tijd en geld wordt ingezet om tot een verstekvonnis te komen.

Innovatie: filter verstek- en verweorzaken zo vroeg mogelijk!

De KBvG vindt het daarom wenselijk en efficiënt om in een zo vroeg mogelijke stadium een onderscheid te maken tussen incassozaken die bij verstek kunnen worden afgedaan en incassozaken waarin verweer wordt gevoerd en waarin dus beslechting van een geschil door de rechter moet volgen. Dat onderscheid zorgt ervoor dat op de rechter als geschilbeslechter pas een beroep wordt gedaan indien bij de griffie bekend is dat de verweerder de vordering betwist. Wordt geen verweer gevoerd, dan wordt het verkrijgen van een titel waarmee de vordering verhaald kan worden sterk vereenvoudigd. Op die manier kunnen de rechter en de griffie hun tijd beter besteden aan vorderingen waarover wel verschil van mening bestaat.

Het is daarbij de uitdaging om een duidelijk onderscheid te kunnen maken tussen een ‘onbetwiste geldvordering’ en een inhoudelijk geschil. Dit kan op snelle en betrouwbare wijze met het filtermodel voor incassozaken.

Een schets van het filtermodel

- Het filtermodel ziet er in het kort als volgt uit:
- De voorgestelde nieuwe procedure begint met de betekening van de rechtsvordering (dagvaarding) door de gerechtsdeurwaarder in opdracht van de schuldeiser. De verweerder kan binnen een bepaalde termijn schriftelijk aan de gerechtsdeurwaarder laten weten dat hij de vordering betwist.
- Na de betekening van de rechtsvordering zijn er drie mogelijkheden:
  - 1) De vordering wordt betaald
  - 2) De verweerder laat niets van zich horen
  - 3) De schuldenaar geeft bij de gerechtsdeurwaarder aan dat hij verweer wil voeren
- Als na de betekening van de rechtsvordering betaling uitblijft wordt de rechter ingeschakeld. Dit kan zoals voorgesteld bij het wetsvoorstel Wet elektronische indiening dagvaarding en is volledig in lijn met wat minister Opstelten in zijn Innovatieagenda opmerkt over digitale toegankelijkheid van de rechtspraak.

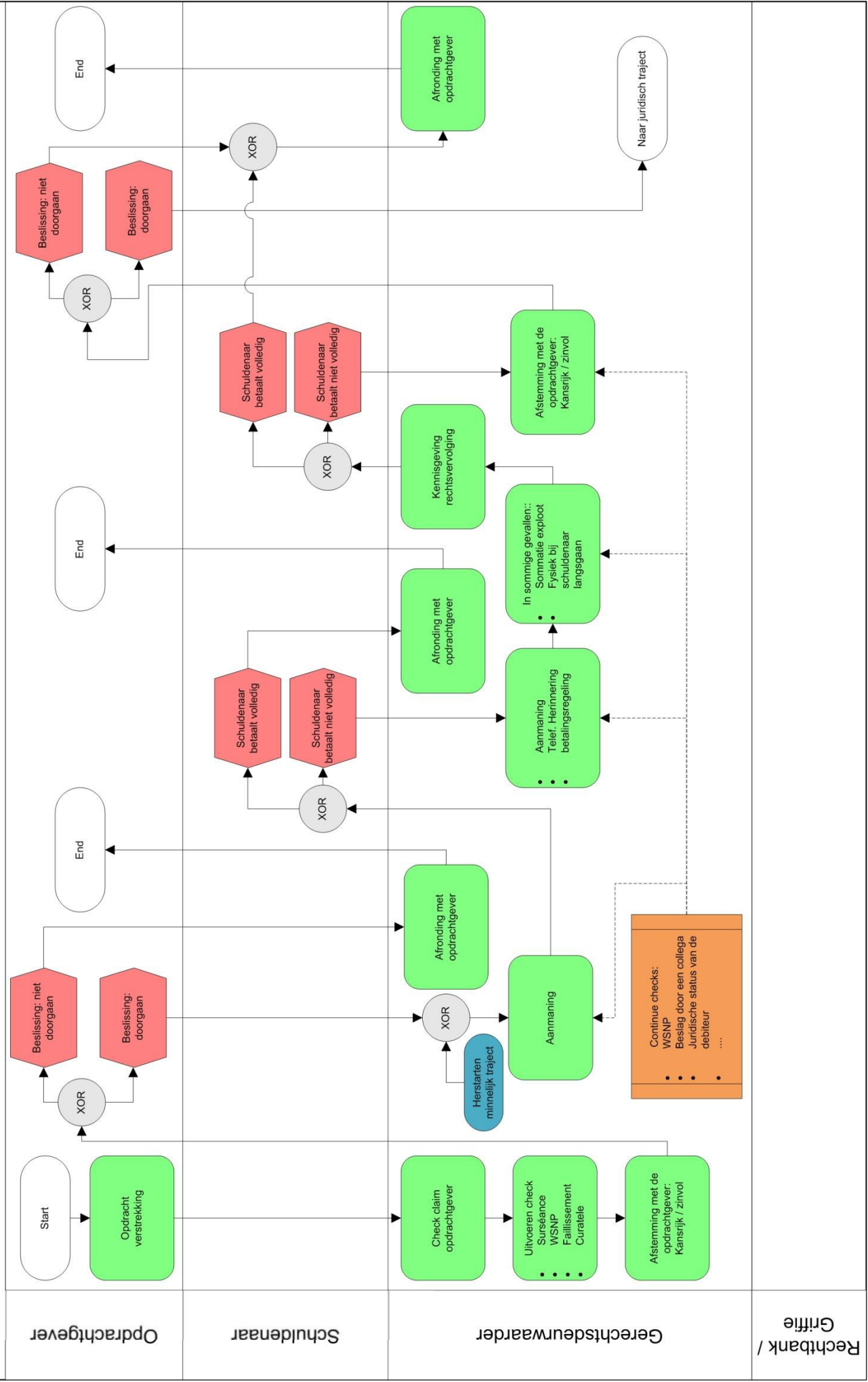
Door deze elektronische indiening worden alle incassozaken aangeleverd op één punt. Daarmee is het mogelijk om duidelijk onderscheid te maken tussen zaken waarin de schuldenaar heeft aangegeven verweer te willen voeren en de zaken waarin dat niet het geval is, of waarin de vordering wordt erkend. Tot slot is het mogelijk om – in het verlengde hiervan – de verwijzfunctie van de gerechtsdeurwaarder uit te breiden. Dit zou kunnen door de gedaagde partij niet alleen de keuze voor verweer of verstek voor te leggen, maar ook om deze gebruik te laten maken van alternatieve wijzen van procederen, zoals die ook al aangekondigd zijn in de Innovatieagenda. Zo zou een gedaagde partij - met opgave van een e-mailadres - kunnen opteren voor de elektronische procedure bij de kantonrechter.

7.2 Meest voorkomende fouten bij de aangeleverde concept dagvaarding

datering
in cijfers, vooral jaartal
op verzoek van
ontbreken voornamen eiser
ontbreken woonplaats eiser
woonplaatskeuze bij postbus
advocaat wordt niet gesteld of aangewezen (bij cassatie)
gedagvaard
verouderde adresgegevens aangeleverd
dagvaarden op postbus
grensoverschrijdend betekenen onvoldoende gekend of toegepast
alleen v.o.f. gedagvaard, geen vennoten
bij openbaar of buitenland bij verkeerde parket betekend
om op
gekozen zittingsdag- of tijdstip niet in overeenstemming met rechtspraak.nl
wijze van verschijnen verkeerd of in geheel niet aanwezig
foute adresgegevens rechterlijke instantie
gedagvaard voor verkeerde rechtbank (vooral relatieve bevoegdheid)
aangezegd
verstekaanzegging vaak onvolledig ("termijnen en formaliteiten")
sanctie op niet tijdig betalen griffierecht ontbreekt bij bodemprocedures en HB/cassatie
sanctie op niet tijdig betalen griffierecht wel opgenomen bij KG
bedragen griffierecht incorrect
aanzegging meerdere gedaagden / gelijkkluidende conclusies ontbreekt vaak
in verlengde hiervan: er worden verzetdagvaarding toegepast terwijl hoger beroep moet zijn
eis
overbodige vorderingen (proceskosten en sterke arm bij ontruiming)
geen kosten conservatoir beslag gevorderd

Tabel 10: Vaakst voorkomende fouten te vinden in de bij de gerechtsdeurwaarder aangeleverde stukken.

7.3 Procesmodellen AS IS

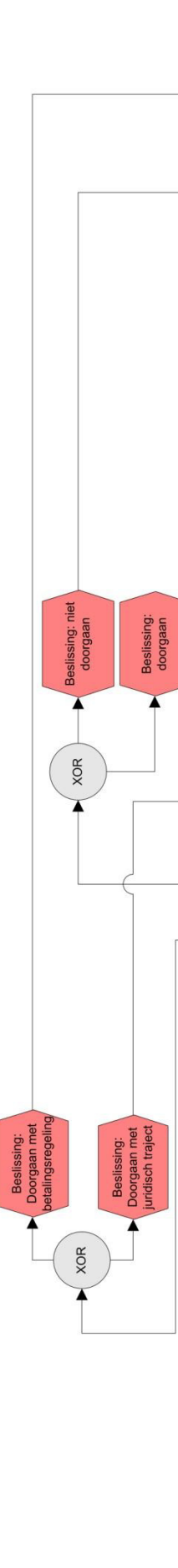
Opdrachtgever

Schuldenaar

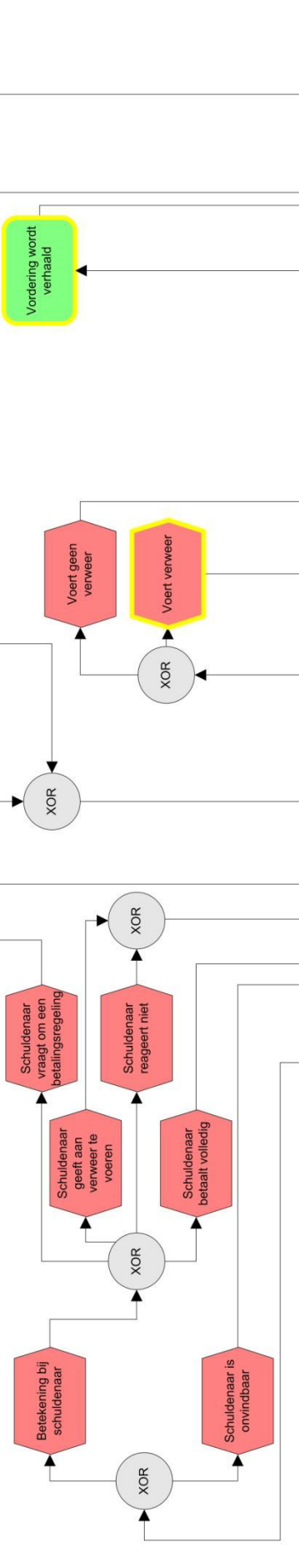
Gerechtsdeurwaarder

Rechtbank / Griffie

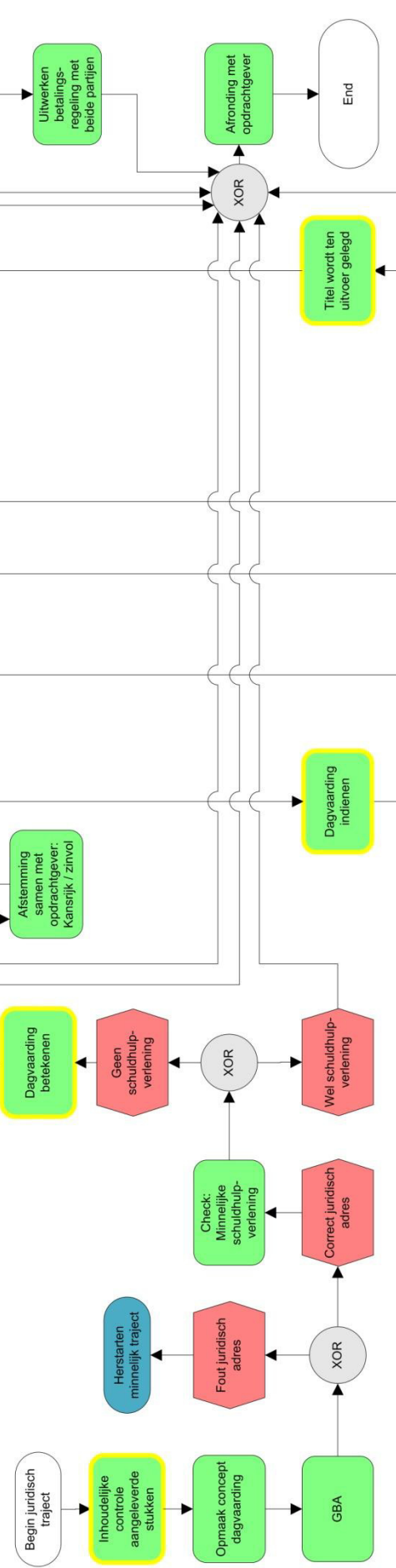
Oprachtgever

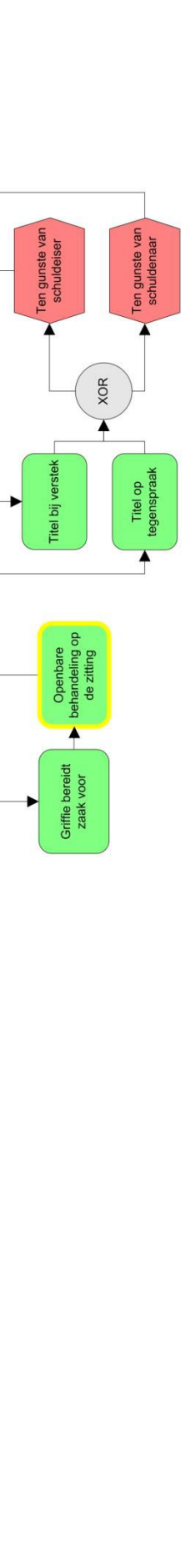
Schuldenaar

Gerechtsdeurwaarder

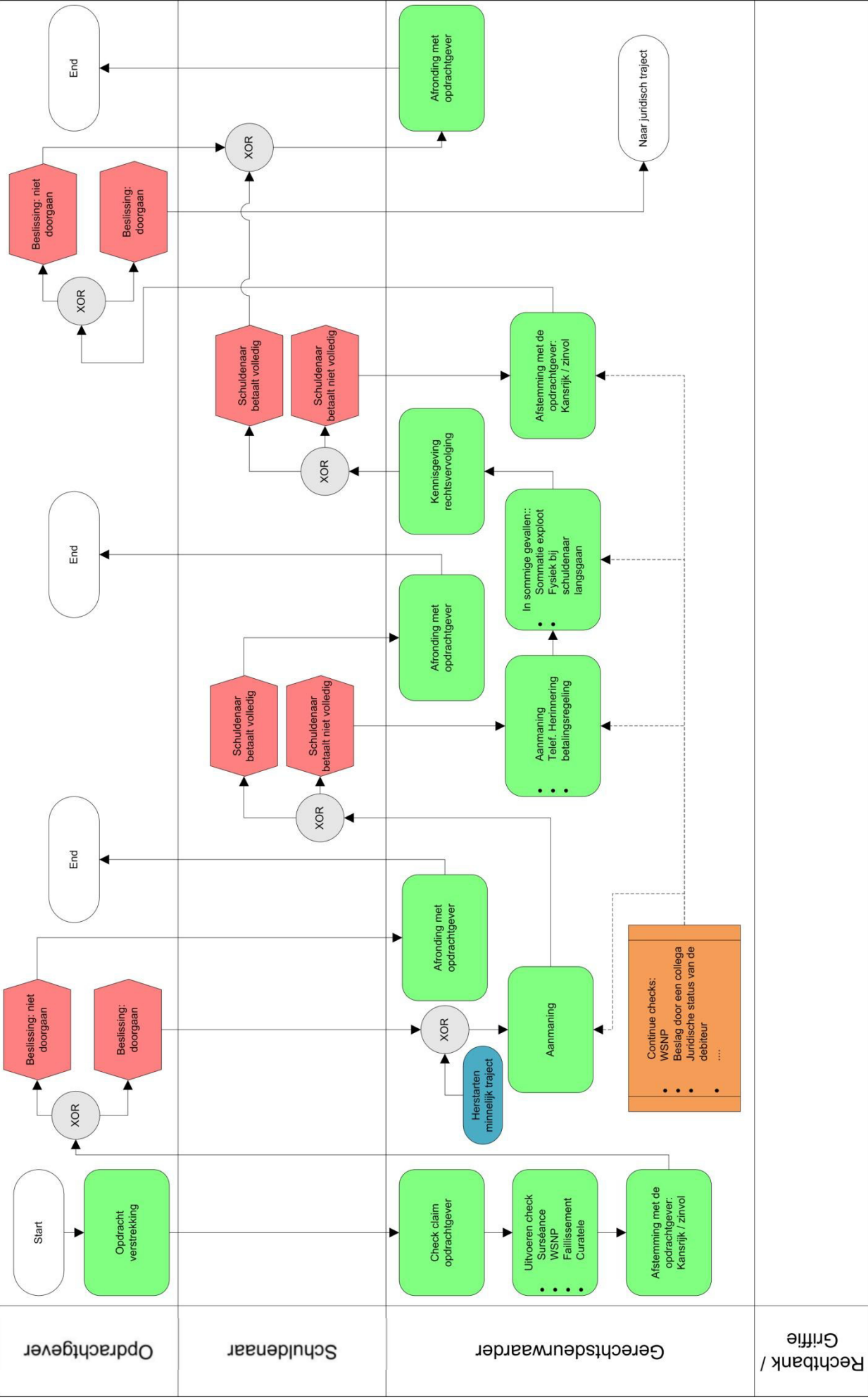

Rechtbank / Griffie

7.4 Procesmodellen TO BE

Opdrachtgever

Schuldenaar

Gerechtsdeurwaarder

Rechtsbank / Griffie

TO BE

Flow model Juridisch traject

Opdracht-gever

Schuldenaar

Gerechtsdeurwaarder

Alternatieve geschil-beslechting

Rechtbank / Griffie

